This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

B 1,258,555

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN · LIBRARIES ·

1213.e /
K

FLORILEGIVM.

In quo

EVTRAPELIÆ, ſiue VRBANITATES

Poeticæ,

DRAMATA PASTORALIA,

& aliquot

OPVSCVLA ſoluta oratione

collecta

è LYCEO, & ex alijs LVCVBRATIONIBVS

Marij Bettini Bononienſis

è SOCIETATE IESV.

Editio Septima.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. Abbati Sfortiæ

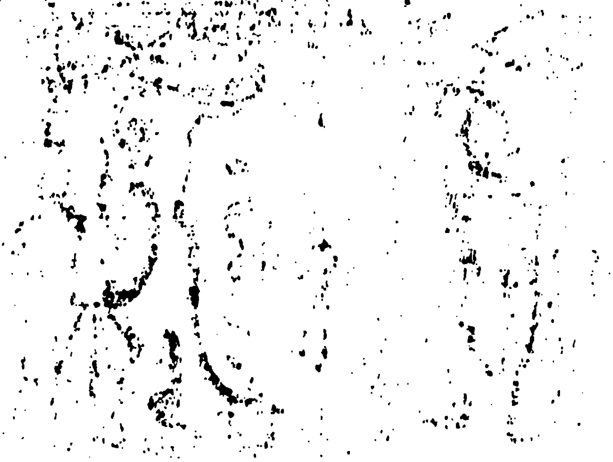
D.

BONONIÆ Superiorum permiſſu. 1632.

PA
8475
.B73
F4
1632

MVSEVM
BRITAN
NICVM

ILLVSTRISSIMO AC REVERENDISS. DOMINO FRANCISCO MARIAE

Sfortiæ Vicecomiti, Abbati, &c.

Alexander Zagarinus felicitatem.

RHapſodiam hanc latinarum Muſarum, & aliquot ſoluta oratione opuſculorũ Marij Bettini Cõciuis mei cauſas tibi dicandi habeo, Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. Domine, à te, ab Authore, à me. A te quidem, qui non ſolum ſeueriorum ſcientiarum, ſed etiam mi-

ctiorum Muſarum ſtudioſiſſimus es, ac ſcientiſſimus. Quarum Muſarum ſcenas hìc ſyluestres, & viridarium habes, in quo memini te ſæpius ſumma cum animi tui voluptate diuerſari ſolitum, dum huiuſce Authoris Lyceum (morale opus) aſſidua lectione peruolutares. Ab Authore verò cauſas habeo, qui eximias animi tui dotes præcipuo ſemper honore coluit & cui nihil iucundius accidere poteſt, quam curari à me, vt illius Muſæ ſeræ poſteritati colendum te tradãt, ac recolendum. A me deniq; cauſæ literarij huiuſce muneris tibi addicẽdi ſunt non ſolum ſingularia in me tua beneficia; ſed etiam in primis obſequium meum ergà Excellentiſsimum fratrem tuum Ioannem Paulũ Marchionem Carauaggij,

gij, à quo cum mihi demandata eſ-
ſet monum, ac ſtudiorũ tuorum Præ-
fectura, en tibi opuſculum hoc pro-
uideo moribus, ac ſtudijs tuis vtilli-
mũ, in quo Author vtile dulci tem-
perauit. Tibi tam bene morato quid-
ni bene morata hæc ſcripta debean-
tur? Quamquam non tam ego præ-
ceptis meis tuos mores ad virtutem
inſtitui, quam tu potius mihi præ-
clarum in omnibus lectiſſimarũ vir-
tutum exemplar præbuiſti. Inſtitu-
tione mea tibi opus non fuit, qui tua
ſponte virtutibus, ac ſcientijs om-
nibus ibas obuius. Tu præclaram è
cœlo indolem hauſiſti, quam eximia
literarum eruditione, cultiſſimiſq;
moribus ita excoluiſti, vt ſapientes,
ac boni viri te ament, venerentur,
admirentur. Accipe igitur, Illuſtriſ-

ſime, ac Reuerendiſs. Domine, à me
obſeruantiæ in te meæ literariũ hoc
monumentum, in quo latinæ muſæ
Authoris, quem tanti ipſe facis, im-
mortales ſuas lauros opportunè tibi
nunc offerunt, dum merita doctrinæ
laurea hìc Bononiæ ſumma cum ce-
lebritate inſigniris. Gratulor tibi,
quod hæc opuſcula ſingillatim re-
gijs perſonis dicata, nunc in
hanc Rhapſodiam conſpi-
rent, vt vnum te ſimul
omnia veneren-
tur. Vale.

Ami-

AMICO LECTORI

Iulius Ronconus

Nomine Typographorum, & Bartholomæi Cauallerij Bibliopolæ collectoris.

TErtius hic annus eſt cum Iacobus Mazzinus vir eruditionis eximia Venetijs accurabat ſeptimã editionem latinarum muſarum huiuſce Authoris. Sed interea peſtilentia per eam vrbem ſæuiente, nuntiatum nobis eſt per literas Mazzinum ipſum e vita ſublatum. Proloquium, quod ille tibi, amice Lector, in ea Veneta editione apparauat, ad nos miſſum, & Bononienſi huic editioni peropportunum hic tibi apponimus. Omitti nec debuit, nec potuit non ſolum ob grauiſsimas alias cauſas, ſed etiam ne in hac, quam tibi, Lector, curauimus, editione poeticarum vrbanitatum inurba-

ni erga ipſum videremur Authorem; quem ego in primis vnicè amo, & colo. Mazzini ergo verba, quæ conſequuntur, pellege.

Eutrapeliæ, ſiue vrbanitates poeticæ, ac dramata Paſtoralia huius Authoris ſeorſim varijs locis edita, & recuſa deuagabantur. Conſultum viſum eſt mihi Muſæos hoſce labores in hac ſeptima editione in vnum hoc volumẽ compingere, atq; etiam aliquot opuſcula oratione ſoluta e Lyceo eiuſdem Authoris apponere, quaſi liba quædam moralia, mathematica, politica, non modo vt verſa, & proſa oratione, ceu vario ex embãmate, maior tibi, amice Lector, voluptas gigneretur, ſed in primis vt Poetici Viridarij floribus, & dramatũ ſyluis morales etiã aliqui fructus adderentur.

Ac primo quidem, quod attinet ad Vrbanitates poeticas huius Authoris, eas ſi nihil aliud, ipſa ſaltem inſcriptio ſub Sanctiſſimo Vrbano Pontifice ter maximo diuinarum, atq; humanarũ literarum ſcientiſsimo, & latino ſacrarum Muſarum Pindaro commendat, ac protegit. Merito ſub

tan-

tanti nominis vmbram ierunt hæ Muſæ; nempè conſciæ quam humanis epiſtolis olim in ſacra purpura Maffæus Barberinus, & nunc ſub Pontificia tiara auguſtiſſimus Vrbanus poetam ipſum dignatus fuerit. Spectauit olim Legatus Syluiludium Bononiæ ann. 1614. in ſcena italice datum, latinum prototypum manuſcriptum poposcit, perlegit, & ſummopere commendauit. Romæ in otio literario Exlegatus Satyropaſtoralem tunc primum editam, ac ſibi ab Authore miſſam geminata, & continēti lectione ab ſe ſe auidiſſime, ac iucundiſſime perlectam literis ad eūdem Authorem miſſis teſtatus eſt. Meritò hìc etiam caneret nobilis Poeta Sānazarius id, quod cecinit in præfatione ſuorum librorum de Partu Virginis ad Summum Pontificem:

Rarus honor ſummo ſe præſide poſſe tueri,
Rarior à ſummo præſide poſſe legi.

Dramatum, quæ in hoc volumine ſunt, alterum Regio, alterum Ducali ſe nomine tuentur. Lyrici quattuor libelli, ne dignitate dramateis inferiores viderētur, Pontificio

tificio ſaltem nomine Latino, & Græco ſeſe quodammodo conſecrarunt. Nomen Vrbani Gratias & ſonat, & affundit: Quid ni ergo ſperem, o Lector, Authoris huius Eutrapelias, ſiue Vrbanitates poeticas futuras tibi ſub tam gratioſo nomine gratiſſimas? Porrò quod ſpectat ad plura alia opuſcula huius Authoris, quæ ad vitãdam voluminis molem omiſſa ſunt, ea viſere poteris in Lyceo, atq; etiam in Commentarijs Dionyſij Ronsferti Pariſienſis olim editis in Rubenum Hilarotragœdiam Satyropaſtoralem. Quorum Commentariorum, & Lycei exempla cum alibi, tùm præſertim Venetijs habentur venalia. Hic nunc libet tantum apponere paucula quæpiam, quæ habentur in fine tertiæ partis, ſeu Viridarij Lycei, vbi leges Metricæ penè ſingularum Eutrapeliarum exponũtur, vt videas quo conſilio, & quibus exẽplis hic Authorè vario metrorum genere ſuas Eutrapelias, & ſua dramata concinnarit. Verba ſunt [Multitudo, ac varietas ingens pedum, quibus latina poeſis in-

cedit,

cedit, poetis maximam afferre facultatem ad numeroſam, ac variam nouorũ metrorum propaginem. Præ cæteris Horatium, Senecam, Boetium vide; Qui & ipſi Græcos anteriores, & quos Latini alij poſteriores in hac varia, & multiplici Metropeia ſumma cum laude ſunt ſecuti. Iure hoc, atq; exemplo poetico Author Eutrapeliarum aliquando admodum parce vſus eſt pro rerum, quas canebat, exigentia. Semel, aut bis tantum dithyrambicam libertatem, ac Pindari, & Comicorum veterum numeros æmulatus eſt] Hæc ibi.

Quoniam vero verſus omnes, quibus hic Author vſus eſt in Eutropelijs, & in Hilarotragœdia Satyropaſtorali (ſi tantũ dithyrambica in actu ſecundo excipias) reuocantur ad eas dimẽſiones, quas habes poſt ſyluiludiũ, ideo (ne volumen hoc, eadem per diuerſa iterando, in nimiam, & non neceſſariam molem excreſcat) ad eaſdem leges poſt Syluiludiũ, te, Lector ęque, reijciendum cenſuimus. Ad eas igitur exiges, ſi quos in Eutrapelijs, vel in Hilaro-

tragœdia verſus minus tibi notos aliquando legeris.

Eæ vero poſt Syluiludium dimenſiones vnum tantũ, ac notius genus ſunt ex quattuor generibus quantitatis in ſyllabarum pronunciatione, quibus quaſi quattuor copioſiſſimis fontibus latina poeſis irrigari poteſt ad facundiſſimam nouorum metrorum ſegetem producendam, ac demetendam. Vide de ijs generibus librũ in Commentarijs ad Rubenũ. Vide & monitum Authoris de ſuis verſibus in fine præfationis ante Eutrapelias. Vide deniq; Typographi prœloquiũ ante Hilarotragœdiam. In hac editione omiſſæ ſunt aliquæ notæ marginales ob inopiam minorũ characterum, quas notas videre poteris in Lyceo.

Alij, ac meritò, elogia congerunt in Authores, quorũ egregias lucubrationes typis ediderũt; nos elogijs in Authorem omiſſis, quæ nobis non deerãt, ſatius, ac modeſtius facturos nos exiſtimauimus, ſi ſaltem indicaremus aliqua iam typis vulgata de Rubeno doctorum virorum iudicia. Vide

igi-

igitur in ſecundo volumine Epiſtolarum Angeli Grilli Præſulis religione, doctrina, nobilitate illuſtriſſimi aliquot epiſtolas, quæ totæ verſantur in laudibus Rubeni. Io. dela Cerda vir editis in Virgilium, & in Tertullianum Cômentarijs clariſſimus, lecta olim Hilarotragœdia, literis ad amicum Matrito miſſis ann. 1614. plurimas, & ampliſſimas laudes in id Drama concludit hoc elogio. [Denique vix credas quãti ego id opus faciam, in quo nihil non quæſitum, & exquiſitum.] Viuunt adhuc viri nobilitate, ac doctrina inſignis, qui vt exemplar vnum Hilarotragœdiæ à Bibliopola exprimerent Cremonæ, alter vicenas libras, alter circiter quinquagenas monetæ eius regionis impenderint: tantum argenti pro eo opuſculo.

Vale, Lector, & faue.

*EGo Alexander Neuola Societatis Ie-
ſu, in Prouincia Veneta Præpo-
ſitus Prouincialis, poteſtate ad id mihi
facta ab admodum Reuer. Pat. Noſtro
Generali Mutio Vitelleſco, facultatem
concedo, vt opus, quod inſcribitur* Ly-
ceum è Moralibus, Politicis, ac Poe-
ticis, *à Pat. Mario Bettino Bononienſi
è Societate noſtra, olim in Academia
Parmenſi Moralis Philoſophiæ, ac Ma-
thematicarum ſciẽtiarum Profeſſore con-
ſcriptum, & trium doctorum virorum
noſtræ Societatis iudicio approbatum, ty-
pi mandetur.*

*In quorum fidem has literas propria
manu ſubſcriptas, & Sigillo noſtro mu-
nitas dedimus Mutinæ 15. Septembris
1625.*

Alexander Neuola.

Don

Don Carolus Gorranus Rector Pœnitentiariæ, pro Eminẽtiſs.& Reuerendiſs. D. Card. Archiepiſc.

Imprimatur.

Fr. Hieronymus Onuphrius, Doctor Collegiatus, Lector publicus, & Sanctiſs. Inquiſitionis Conſultor, pro Reuerendiſs. P. Mag. Paulo de Garrexio Inquiſit. Bonon.

EVTRAPELIARVM

POETICARVM

LIBRI QVATVOR

E tertia parte, ſeu Viridario Lycei.

Amico Lectori

AVTHOR

EVTRAPELIARVM.

VRBANO VIII. Pontificum maximo, Vatum optimo recens ad eccleſiæ clauum euecto, poeticæ, atque ingenuæ nunc demum prodite Vrbanitates. Ac tu, mi lector, ſerijs paululum ſepoſitis, in Hortos Muſarum vnà mecum iam deſcendito. Tantiſper feriemur, vt animus poſt ferias vegetior remeet ad rès ſerias. Poeticè εὐτραπελεῖν, honeſtè, atque

Opportunitas Vrbanarũ eutrapeliarũ edendarum.

[illegible]

Authoris propoſitum in his Eutrapelijs.

ingenuè ingenioſa in arte qui lude-re liceat, exemplis variè propoſitis, animo propoſitum eſt meo. Laudem poeticam (quæ frondea, & flaccida eſt) flocci pendimus, qui hæc nõ ad famam, ſed ad honeſtæ poeſeos breue ſpecimen proponimus. Memini enim cum mihi olim adhuc iuueneſcenti, & ſermones de re poetica (vt ea ætas me tunc ad ea ſtudia rapiebat) cum amicis conſerenti ſæpius accidit audire, qui dicerent, non poſſe quempiam in rebus ſacris, & honeſtis ita poeticè verſari, vt Anacreonticam venuſtatem, Catullianã tenellitudinem, Propertianos affectus, Ouidiana lumina, Martialeos ſales imitatione aſſequeretur. Sinè quibus profectò virtutibus poetica omnis, præſertim ea, cui a Lyra nomen, colore omni, & quaſi vitali calore defecta marcet exanimis. Quã ego ſententiam & bonis ingenuæ

Sinè quibus inſipida ſit Lyrica poeſis.

iuuen-

iuuentutis moribus; & verò aduerſam exiſtimabam. Hac enim fieri vt iuuenes ab honeſtis argumentis poeticè ornandis tanquam ab opere deſperato deterriti, totos ſe ad amatorias ethnicorum poetarum nequitias canendas, & imitandas conferrent, in quibus vnis veneres omnes regnare, quas vnas Lectoribus ſapere poſſe arbitrarentur. Quantum porro hæc opinantes à vero reſilirent nec breuius, nec melius me rebar euicturum, quàm exemplis variè productis ab ingenio tunc iuuenili-ter gliſcente. Conatus ſum, licet forte non aſſecutus.

Viſus tamen ſum amicis, qui noſtros eos luſus tunc videbant, operam nō luſiſſe; ac facturus è poëticà, immo è morali re (quo præcipuè ſpectaram) ſi proderentur. Illum ego amicorum in me, meaſque Muſas amorem amabam quidem; ſed ta-

men maiorem eorum numerum ſub-uerebar, quibus humanæ naturæ vitio præcipuũ ſtudiũ eſt in aliena litterarum ſtudia cynicos Philoſophos profiteri. Hoc quaſi Aquilonum horrore correptæ Muſarum mearum Lyricæ iſtæ, ac tenellæ tam diu latuerunt, donec mutatis iampridem ſtudijs, ętate, ac mente, iam penè mihi exciderant è mente. Cum anno ſuperiore rurſus amicorum & literis, & hortationibus; excuſſo veterno, quaſi redanimatæ nunc tandem prodeũt; hoc ſaltem obuia, benigne Lector, excipiendæ beneuolentia, quòd boni ſunt volentes.

Nam *prodeſſe volunt, & delectare.* Prodeſſe in primis. Quid enim ſine eo fine muſæ, niſi nudæ ſunt nugæ? Quæ hic ergo vtilitas? Non vna, mi Lector, ſi oculo liuoris puro, & animo alienis lucubrationibus non infenſo inſpexeris. Animus enim

mihi

mihi eſt & meum, & Lectoris ani- *Variæ vtilitates ex his Eutrapelijs.*
mum aliquando à męrore releuare,
ad grauiora reparare, honeſtè hila-
rare, pijs aliquãdo affectibus, ac de-
litijs oblectare, ſed prę omnibus ſtu-
dioſæ iuuẽtuti venuſtioris quidem,
ac delicatioris poeſeos, nempe Ly-
rycæ (qua nimium quantum ea ætas
in prophanis vatibus malo ſuo illi-
citur) venuſtioris, ſed honeſtæ pari-
ter poeſeos aliquod ſpecimẽ propo-
nere, vnde diſcant ſine crimine Mu-
ſas excolere. In Muſarum viridarijs
aliorum aliqui altiores arbores, non
ſine fructu laudis, inſcenderint: no-
bis hæc prata libanda, leuiores hos *Sat nobis in Parnaſo floſculos legere.*
floſculos legendos allegimus: quis
arcet? Pontano noſtro in infantia
Chriſti licuit oſculationes, riſus, de-
litias, lauatiunculas, balneola, catel-
los, & Deiparæ puellaria, natalitia, *Exempla domeſtica nos tuentur.*
ſponſalia, hymeneos, amores, & his
plura Catulliana mollitudine con-

emnata concinere; quis nobis eorum ſaltem aliqua hic abnuit?

Vtinam quidem fieret, vt Muſis amica iuuentus, dum poëticos lepores toto venatur affectu; & mellitos Aganippes liquores anhelis inhiat faucibus, ab obſcœnorum poetarum nequitijs poſſet excludi. Sed quando id obtineri non poteſt, ecquid aliud eſt remedij, niſi muſeas illas voluptates purioribus in poculis propinare, ac ſenſim à lethalibus fontibus auocare? Peripathetici de virtutis medio inter extrema vitiorum diſceptantes, homini præcipiūt vno, ac primo impetu prorſus ab altero verſus alterum extremorum tranſuolandum. At Pythagorici ſenſim, & quaſi per gradus à vitio ad virtutem aſcendendum autumant. Benignius, mea ſentētia, hi medentur, quos nos ſequimur. Non licet fœda multorum poetarum argumenta,

Duplex ratio exercitationis ad virtutem.

blando

blando illita fuco iuuentuti ſubducere? at ſaltem puriora ſimili poeſeos fucata ſpecie ſuggeramus. Diſcant delitioſiorem etiam poeticam ab honeſto non excludi. Libent Heliconia mella, ſepoſito veneno. Hoc mihi votum eſt, amice Lector; quod ſi non aſſequar, ſequar tamen dum me vita conſequetur.

At enim leuia hic aliqua ſunt. Quidni? Ideo luſus fermè ſunt, & dum bene in Parnaſſo ludere docemus, ſeria per hos ludos agimus. Quid tandē Eutrapelia eſt niſi moratè ludendi virtus? illa & ambiguè dicta, & acutè iacta, & figuratè cōpta, & iocos, & ſales, & alliterationes, & ſi quę alia etiā minutiora ſibi vindicat. Illa nos etiam, dum illi paremus, ab importuna criticorum ſeueritudine vindicabit. Aliquando & *Cur Eutrapelia inſcriptio?*

Nobis hic libet eſſe non ſeueris *Ex Mart.*
Qui muſas colimus venuſtiores.

Quid tubam in lyra quæris? Io- *Exempla poeticè ludentium etiam grauiũ virorum.* uianus Pontanus, (quantus vir!) eximiè Phyloſophus, ac Neapolitano Regi olim à conſilijs, & ſecretis; ille, inquam, vir ſi quando grauiores curas Pierijs luſibus libuit alleuare, philoſophicum illum ſpiritum puellaribus neniolis haud veritus eſt ſine virtutis diſpendio attenuare. Nimirũ de homine, cũ ludit, nõ eſt cenſendũ. Eſt tamen grauibus, ac ſerijs ſuus & hic locus; quæ ſi amas, ijs tu fruere, nec hilaria damnato, ſed ea hilarioribus ingenijs permittito.

Vt pictura poeſis erit.

Horatiani loci ad rem noſtrã non vulgata interpretatio. Interpretor: vt nulla pictura ſine vmbris, ſic pro nulla eſt illa poeſis, quę nũc ſeria, nunc iucũda, ſtyli nũc elationẽ, nunc temperamentum, ſententiarũ nunc copiam, nunc parcitatem, quaſi quandam colorum, atque vmbrarum varietatem non habet. *Styli varietas, præſertim in lyricis, eſt laudanda.* Argumentorum, ac ſtyli ex arte non

vna

vna forma in laude, non in vitio eſt ponenda. Non omnibus in hoc rerum orbe, quocunq; te vertas, eandem videris faciem, ab ea tamen varietate *κόσμος ornatus*, ſiue *Mundus* appellatur. Si quis Tragicum ſolum tumorẽ admiratur, ſi quis perpetuũ in omnibus ſententiarũ farcimentũ affectat, & minora hęc, quę ad Lyrã, præ ſe temnit, meminerit vere dictũ: *In lyricis effectata lusus place*

Laudant illa, ſed iſta legunt. *Martial.*

Non omnia epigrammata, non odiaria, nõ cætera poematia ſemper ad idem ſunt examen trutinanda. Non eadem in omnibus ratio, non idem acumen exquirendum.

Aliqua ſint quæ crebro, atque acri ſententiarum acumine ſuſpenſum expoſcant ſupercilium: aliquibus ſola lemmatis venuſtate, aut natiuo quodam candore ſat fuerit ſi tantum vultu renideas. Alia pro re indignationem, alia riſum venabun-

ſur. Aliâ denique; ſi cui non ſatis acutè tinnire videbuntur, occaſionem, & argumẽtum fœcundioribus ingenijs præbere poterũt eaſdem fides numeroſius retentandi. Exẽplo ſit flos ille noſter Narciſſus araneà obuolutus, à quo plura alij latinè, atque italicè cecinere. Deniq; non vni hominum generi, aut ingenio hæc ſcripta ſunt: non vnus leget genius: ſuæ cuique ſint dapes. Quid multa? In his picturis

Quædam ſi propius ſtes,
Te capies magis, & quædam ſi longius abſtes:
Hæc amat obſcurum, volet hæc ſub luce videri.

Si quando vero, mi lector, fortaſſe minus in argumento, in arte, in ſententiâ hic videas, verſa iterum; & ſingula retracta, ſi quò alluſum, ſi quid ambigui, & quaſi doloſè dicti. Tunde: latens emicabit ſcintilla.

At

At aliqua (nimium aliquis in alienis religioſus obſibilat) profanus aliquis genius è ſuo ſenſu parum pudice interpretetur, ac torqueat. E ſuo plane ſenſu, modo non è meo: ſuo vitio, modo non meo, quid ad me? Quid tam ſanctum, quod prauus animus inceſtare non poſſit? Sacras imagines, religioſiſſima templa nefarijs audax impietas impiat ſacrilegijs: ergon' illæ deturpandæ, illa deturbanda? An non delicatulis delitijs, quæ in noſtri *Pontani floridis* vernant, an non nuptialibus affectibus, qui in noſtri *Remondi Alexia* regnant, impurũ aliquod ingenium malignè poſſit abutier? An ergo religioſi Poetæ damnandi? Quin immo merita cũ adprobatione prodierunt, qui humanos affectus purioribus argumentis honeſtarunt. Et nobis (cęlo grates) vita, & pagina pudicæ ſunt. Quis nos alieno mali-

Formoſa, ſed pudica noſtra eſt Muſa. [illegible]

Etiam in ſacris, & pudicis ſuę delitię Exempla à noſtris.

gnę mentis, & obſcęno inſpergit cęno? Procul fuci à caſtis muſarum apibus; procul à nobis Harpyæ ſtygio attactu aliena fędantes. Cuius perſona induatur; quis, quì effectus, cuius fortunæ, ſtudij, ætatis inducatur; quo in loco, tempore, quo fine quis loquatur ſpectandum eſt, iniquè ne cenſeas, ne ve ſiniſtrà acceptes quod dextrà porrigitur. Humanæ actiones ab ijs rebus, quę ſpeciatim eas circumſtant, nudandę nō ſunt. Secus enim, vel ipſæ virtutes ſcelerum facies ferant.

Ad hæc animum intende, ſi candidus eſt tibi.

vera ſententia.

Quid tamen ſi quiſquam id ſibi tantum operæ ſumeret, vt, Hebræorum ab Ægypto excedētium exemplo, vaſa prophana ſurriperet idolicolis, hoc eſt poeticam multorum laſciuiam honeſtis mutaret ſententijs? non ne illi tanquam publicè de moribus benemerenti gratia eſſet habenda? Quid ergo illis, qui pro-

En campus ad meritum & laudem tibi proponitur in poeſi.

phanis intactis, venuſtè oneſta primo ab ortu depromunt?

At quis temporum noſtrorum iniquitatem non deploret, ac horreat? Quàm ſæpe hoc noſtro æuo verſus prodeunt fętidas propinas, & marcida lupanaria olentes? ij tamen paſſim impunè leguntur, excuſantur, in pretio habentur; ſi quis vero ſemel roſam, aut in re pià, & ſacrà oſculum nominet; ſi quando in littore cum piſcatoribus ad vndarum ſonitum, in ſyluis cum Paſtoribus ad frondium ſibila concinat, continuò illi flammæ, crucesque intentantur. Si quis, etiam non temere, atque ex antiquorum ſcriptorum exemplis, ac legibus, verbulum innouarit, ſi metrum, aut ſyllabam vel leuiter immutarit, quæ trepidatio, quæ ſuſpenſio, quæ turbæ nunquam futurę ſomniantur? Quaſi vero vniuerſus Reipublicæ ſtatus in ſacro, ſed te-

nello affectu, in minuſcula syllaba periclitetur. O ſęuum ęuum! Scribas hortantur: ſcripſiſti: ſcripta,& ſcriptor lacerantur. Hęccine pręmia? Hoccine honeſtas muſas fouere, ſacris vatibus eſt fauere? An non id eſt poeticā artem vel perditum ire, vel poetas etiam inuitos ad prophanam poeſim excolendam cogere, quandoquidem illi ſoli omnia prona, frugifera, fauentia, benigna vident?

Præter damna in bonos mores.

Sed benè, quod is nunc in Petri ſolio rerum mortalium, atque immortalium habenas moderatur, qui ſuis & exemplo, & pręmijs ingenuū quemque prouocat ad ſacram poeſin venuſte, ac grauiter excolendam: vt palam omnibus fiat, in Parnaſſo poſſe non minus Palæſtinas palmas vatum ſacrorum florere, quam Cyprias myrtos profanorum.

Extat eius olim Cardinalis Odarū volumē Pontificio dignū.

Gratulor nunc demum Latinæ Poeſi, quod Daphnæa illa laurus

impe-

imperatorio vertici, & poeticę frõti olim communis, nunc etiam inter regias Pontificię tiaræ ternas corollas ſerpſit illuſtris, ac regnat. At tu; in hac noſtra gratulatione, ac gaudio, vale, Lector, & quod ad noſtrarum Eutrapeliarum —

Nunquam tam altè exeſſa poeſis.

—VERSVS—

— Aliquos pertinet, vide ne ſimilitudine concinnitatis cum veterum vſitatis fallare: ac putes audere nos nothos verſus pro legitimis poſteritati obtrudere. Nulli nec hic, nec alibi apud nos verſus exleges; ſed omnes ad eaſdem illas leges exigendi ſunt, quas iam ſextum, ac ſæpius, Venetijs, Pariſijs, Parmæ typis euulgatas, certas, adprobatas; ac iuris poetici ſeruantiſſimas habes in fine noſtri Lycei, in cõmẽtarijs ad Rubenũ, & ĩ fine Syluiludij

Nulli verſus in his Eutrapelijs exleges.

 Vnum

Vnum tamen hic in poetarum veterum etiam principibus animaduertas velim, ò Lector, quod mirum videri poſſit poeticorum arcanorum ignaris; nempe verſus aliquando eſſe aliquos, qui vnà, eàdemque harmonià canentis aures permulceant, licet contrarijs inter ſe pedibus conſtent. En in veteri pervigilio Veneris:

Paradoxū metricum.

Iuſſus eſt inermis ire,
Nudus ire iuſſus eſt.

In Claudiani Epithalamio;

Age cuncta nuptiali
Redimita vere tellus.

Idem profectò accidit vtrobiq; legentibus concentus, & tamen duo priores verſus trocheo, duo vero poſteriores iambo (excepto anapeſto in prima ſede) oppoſitis inter ſe pedibus incedunt.

Ratio paradoxi.

Cauſa eſt à corruptà, quà nunc omnes vtimur, pronuntiatione ſylaba-

labarum in verbis latinis. Quam ſi iuxta veterū leges vſurparemus; aures ipſę pro varietate pedum variam ſemper à verſibus harmoniam haurirent, non verò eandem, aut ſimillimam à diſſimillimis, atque etiā contrarijs pedibus, vt modo indicabam. Eam ob cauſam & noſtrorum aliqua metrorum diuerſum ſonarent ab vſitatis aliquibus apud antiquos, cum diuerſa etiam pedum ſerie ſub certis legibus progrediantur. Vide, ſapiens Lector, quam fallax ſit iudicium è ſimilitudine cōcinnitatis, quam referūt aliqua metra, & caue ſtatim à metra putes, atque vnicà tantum lege eandem metiri velis harmoniam, quam plurimis, immò vt vidiſti, cōtrarijs etiam vijs adire licet.

Vale iterum, mi Lector, & faue.

SYNOPSIS
EORVM,
Quæ in Eutrapelijs Poeticis ſunt.

I. SACRA,
Sub quibus ſunt.

AFfectus lib. 1. Eutrap. 1. *Chriſtus nudipes.*
Eutrapelia 2. *Chriſti angor in horto.*
Eutrap. 4. *Oſculetme oſculo oris ſui.*
Eutrap. 5. *fulcite me floribus, ſtipate me malis.*
Eutrap. 16. *Ad Chriſtum.*
Eutrap. 26. *D.* Petrus *per mare pedes.*
Eutrap. 27. *Idem.*
Eutrap. 28. *Idem.*
Lib. 2. Eutrap. 9. *ad Chriſtũ vulneratum, & cruentatum.*

Eu-

Eutrap. 18. *Chriſti à matre ad necem diſceſſus.*
Eutrap. 19. *Idem.*
Lib. 3. Eutrap. 7. *D. Io. Euãg. ſupra pectus domini in cœna recũbens*
Eutrap. 8. *Idem.*
Eutrap. 11 *faſciculus myrrhæ.*
In ſanctiſsimam Trinitatem. Hymnus lib. 1.

CHriſti infãtilia lib. 1. Eutrap. 6. *Deipara puello Ieſu violas.*
Lib. 2. Eutrap. 6. *Ieſus lactens.*
Eutrap. 7. *Idem.*
Eutrap. 8. *q. paſcitur inter lilia, &c.*
Eutrap. 15. *Chriſti infantis vagitus.*
Lib. 3. Eutrap. 1. *Roſa deipara annuens.*
Eutrap. 2. *Verecunda pueruli Ieſu modeſtia.*
Eutrap. 12. *Deipara, &c. ad vulgatũ ferre aliquem in oculis.*
Eutrap. 18. *Deipara &c. diffuſa eſt gratia in labijs tuis. &c.*

Lib.2.Eutrap.22. *In noctē Chriſti natalem: nox ſicut dies &c.*

Lib 4.Eutrap.28. *Chriſtus iuſtitiæ ſol noctu editus.*

Lib.2.Eutrap.10 *Chriſtus infans in præſepio D. Amoris aucupiū.*

Lib.3.Eutrap.10. *Deus puellulus in præſepio.*

Lib 4.Eutrap.15. *Deus infans in præſepio D. Amoris lucta, & triumphus.*

Eutrap 27. *Verbum caro in præſepio.*

Lib.1.Eutrap.21. *Chriſto infantulo in præſepio munera à paſtoribus. Lepuſculus.*

Eutrap.22. *Alucolr.*

Eutrap.23. *Agnellus.*

Lib.3.Eutrap 6. *Lactis poculum, ſeu fænerator.*

Lib.1.Eutrap.19. *Puellulo Ieſu à matre munuſcula. Pomum perſicum.*

Eutrap.20. *Fraga.*

Chri-

Chriſti Circunciſio lib. 1. Eutr. 39.
Chriſti delatio in Ægyptum lib. 2. Eutrap. 17.
Chriſtus In Iordane lib. 1. fragm. ex epicodramate.
Chriſtus Ambulans iuxta mare Galileæ lib. 3. Eutrap. 14.
Chriſti diſceſſus à matre ad mortẽ, lib. 3. Eutrap. 20. & 21.
Chriſtus Iudæ pedes eluens lib. 4. Eutrap. 3. & 4.
Chriſtus in Cruce lib. 2. Eutrap. 25. *Diuini Amoris aucupium.*
Chriſtus latroni: *Hodie mecum eris in paradiſo* lib. 4. Eutrap. 1.
Chriſti ſacrum cadauer in ſinu matris lib. 3. Eutrap. 20.
Chriſto rediuiuo deipara lib. 2. Eutrap. 11.
Chriſtus peregrinus apparet euntibus Emaus lib. 4. Eutrap. 2.
Maria Deiparæ natalis dies: *quæ eſt iſta quæ progreditur quaſi aurora*,

lib. 2. Eutrap. 14.

Mariæ Infantulæ præſentatio &c.

Oculi tui columbarum &c. lib. 2.
Eutrap. 1.

Maria pulchra vt luna, Eutrap. 19.
lib. 3.

D. Io. Baptiſta: puellulus in eremo.
lib. 1 Eutrep. 8. & 30. *ego vox &c.*

D. Baptiſtæ decollatio, ſiue *ſaltatrix*.
lib. 4. Eutr. 11.

D. Thomas Apoſtolus lib. 4. Eutr. 37.
niſi videro non credam &c.

D. Maria Magdalena prædatrix prę-
da lib. 2. Eutrap. 3.

Eadem peccatrix piſcatrix. lib. eod.
Eutrap. 4.

Eadem ad Chriſti ſepulcrum lib. 3.
fragmentum ex epicodramate.

D Ambroſij Infantuli labellis Apes
inſidentes lib. 1. Eutrap. 7.

D. Lucia elucificata. lib. 2 Eutr. 2.

*D. Lucia, Catharina Senenſis, Apollo-
nia, Agatha, Euphemia, Magdale-
na,*

na, D. Amori è ꝓprijs cruciatib. munera conferunt. lib. 2. eutr. 16

Loca Sancta. lib. 4. Eutrap. 13.

Euangelica Adultera. lib. 1. eutr. 3.

Lothi vxor ſalis ſtatua. lib. 1. eutr. 14.

Moſes Infantulo aquis commiſſus. lib. 1. Eutrap. 24.

Moſi infantulus ab aquis incolumi. eod. lib. Eutrap. 25.

S*Acrarum Heroidon Epiſtolæ.*

Maria Ieſu filio amiſſo. lib. 1. ep 1.

Lucilla virgo Alexandrina oculos cũ epiſtola mittit Chalaſyro &c. lib. 2. epiſt. 2.

Chalaſyrus Lucillæ reſpondet. ibid. epiſt. 3.

D. Dorothea Theophilo poma, roſas, & epiſtolam mittit eod. lib. ep. 4.

Suſãna in carcere Ioachimo marito. lib. 3. epiſt. 15.

Habes & alia ſacra in ſequentibus capitib. nẽpe in Rureſtrib. in Satyricis, ac pſertim in fabellis &c.

II. RV-

II. RVRESTRIA.

Flores in calatho. lib. 1. eutrap. 9.
Florum ira ab aura pacata. lib. eod. eutrap. 30.
Veri iūctus Autumnus. lib. 2. eutr. 5.
Roſæ e cruore, D. Franciſci flagello ſe cedentis. lib. 3. eutr. 5.
Lilium, quod pingitur in manu Angeli ad Deiparam nuntiȷ̃. eod. lib. canticum 1.
Philomela partus. lib. 4. eutrap. 10.
Faſciculus è liguſtris, & violis. ibid. eutrap. 18.
Flos narciſſus Aranea obuolutus. ibi. eutrap. 20.
Roſa purpurea. ibid. eutrap. 26.
Serpens in petra ibid. eutrap. 29.
Serpens in fluuio. ibid. eutrap. 30.
Floſculi odor latentis. ibid. eutr. 32.
Roſa ſecus flumen. ibid. eutrap. 35.
Flos narciſſus ſecꝰ fontē. ibi. eutr. 38.
Eiuſdem narciſſi fabula de echo &c. ibid. eutrap. 39.

III. PA-

III. PASTORALIA.

L*ycidæ Paſtoris tumulus* lib. 1. eutrap. 10.

Aura captario lib. 2. eutrap. 3.

Capra Syra lib. eod. eutrap. 13.

Paſtor ſubmerſus, lib. 4. eutrap. 16.

Tityrus ictus, lib. eod. eutrap. 25.

Alia paſtoralia habes inter ruſtria, inter ſatyrica, & inter varia.

IV. VENATORIA.

P*Ernix venator*, lib. 1. eutrap. 13.

Huc pertinent etiam idilium tertium in fine lib. 3. & chorea 1. lib. 6.

Alia venatoria inter ruſtreſtria, & paſtoralia.

V. PISCATORIA.

M*Yconis piſcatoris tumulus*, lib. 1. eutrap. 12.

Niſi piſcatoris tumulus, eod. lib. eutrap. 29.

Fu-

Funus piſcatorium, ibid. eutrap. 32.
Margarita, Idilium 2. ibid.
Alcei tumulus lib. 3 eutrap. 15.
Delphines, ibid. eutrap. 16.
Alconis piſcatoris tumul⁹, li. 4. eu. 34
Marina tempeſtas, ibid. eutrap. 36.
Alia inter varia.

VI. SATYRICA.

IN *Iudam dum Chriſtus ei pedes eluit*, lib. 1. eutrep. 17.
Oſculo filium hominis tradis? In eundem Iudam, eod. lib. eutrap 33.
Aue rabbi &c. in eundem, eod. lib. eutr. 34. & eutr. 35. in eũd, ibid.
In vinoſum lib. 2. eutrap. 12.
In hoſtes muſarum, eod lib eutr, 13.
Miles glorioſus lib 3. eutrap. 17.
In deſidioſum, lib. 4. eutrap. 31.
Grylli ibid. eutrap. 33.
In iracundos, eod. lib. eutrap. 40.
Alia inter varia.

VII. FVNEBRIA.

IN *funere Hiſpaniarum reginæ*, lib. 1. nenia.
Mæ-

*Mæſta pietas &c.*lib. 3.eutrap.4.
Biſannis fluuius elegia 3.lib.eod.
Tragędia exanimata,eod. li.eutr.9.
Infantuli tumulus,lib. 4.eutr.17.
Alia funebria partim ſunt inter piſcatoria,partim inter paſtoralia.

VIII. VARIA.

IRis Idilium,lib. 1.
Icarus,lib 1.eutrap.11.
Clepſydra horaria è lacrymis, ibid. eutrap.15.
Fortis vt mors dilectio,lib. 2.chorèa. 1.*& lib.3.chorèa* 2.
Lacryma,lib. 2.elegia 1.
Riſus,*elegia* 2.*ibid.*
Eger fidicen &c. lib.4. eutrap.8.
Liber Auſtriaco dicatus,ibid eutr.6.
*Adoleſcēs laureatus &c.*ibid.eutr.7.
Fulminatus &c. ibid.eutr.9.
Panis,ibid.eutrap.12.
Ouidius in Scythiam relegatus, ibid. eutrap.19.
Teſſera luſoria,ibid.eutrap.14.

Auguſtini Maſcardi vena &c. ibid. eutrap. 41.
Columnæ lib. 1. eutrap. 18.
Laudes in laudantem reiecta. lib. 4. eutrap. 42.

IX. TABELLÆ, ſeu PICTVRÆ.

ARs mira pictura. lib. 1. eutr. 36.
Tabula in qua Chriſtus columna alligatus eſt. ibid. eutrap. 37.
Tabella in qua Deipara puellulo rosam, lib. 4. eutrap. 21.
Tabula, in qua Deipara cum puellulo Ieſu oſcula abnuente, ibi eutr. 22
Tabula eiuſdem argumenti, ibid. eutrap. 23.
Tabula in qua D. Baptiſta puellus in eremo dormiens, ibid eutrap. 24.

Habes in prędictis pręterea epigrãmata diuerſiformia, etiam —
Elegias, Idyllia, Cantica, Choreas, Hymnos, Echònes, &c.

DE-

DESCRIPTIONES.

LIB. I.

Chriſti pueli duodennis, epiſt. 1. Horoidon.
Fontis in antro. eutrap. 8.
Fluuij fragm. 1.
Amœniſſima regionis ibid.
Chriſti in Iordane baptizati. ibid.
Iridis Solaris pluriformes deſcriptiones Idyll. 1.
Iridis à Luna nocturna. ibid.
Auroræ. ibid.
Venatoris perniciſſimi. eutrap. 13.
Floris iuxta fontem. in Hymno.
Iridis. ibid.
Littoris amœni. eutrap. 29.
Funeris piſcatorij. ibid.
Noctis in mari. ibid.
Matutini temporis, & delitiarum marinarum. Idyll. 2.

Lunæ noctu lucentis.ibid.

Nocturni temporis in mari. ibid.

Margaritarum in mari multiformes deſcriptiones.ibid.

Maris æſtuantis. ibid.

LIB. II.

Paradiſi terreſtris, atque amœniſſimæ regionis.epiſt.4.

Fontis, ac flumy.ibid.

Roſę deſcriptiones multiformes.ibid

Auroræ.eutrap. 1

Lacrymarum, & lacrymãtiũ pluri formes deſcripriones. eleg.1.

Riſus, ac riditum pluriformes deſcriptiones.eleg.2.

Auroræ.eleg. 1.

Matutini temporis.eleg. 2.

Veris.ibid.

Occidentis Solis.ibid.

Lacus Benaci.Idyll.3.

Dolentis matronæ &c.ibid.

LIB.

Pluuij. eleg.3.
Lilij. cant.1.
Fontis artefacti. epiſt.5.
Mulieris ad mortem damnatæ. ibid.
Cæli tempeſtuoſi. eutrap.10.
Maris ad littora eutrap. 14.
Delphinorum in mari eutrap.16.
Lunæ multiformes deſcriptiones. eutrap 19
Matutini temporis. fragm.2.
Sindonis ſacræ. ibid.

LIB. IV.

Philomelæ nidificantis in arbore. eutrap.10.
Saltatricis. eutrap.11
Nauis æquora ſulcantis. eutrap.12.
Amœniſſimæ regionis eutrap.13.

Comatuli ſub dio noctu dormienti eutrap.24.

*Serpentis fluuium tranantis.*eutr.3

*Roſa ſecus fluuium.*eutrap.35.

Narciſſi floris ſecus fontem. eutr.3

Paralleli mortis,& Amoris lib.3. *chorea* 1.*& lib.*4.*chorea* 2.

EVTRAPELIARVM SIVE VRBANITATVM POETICARVM

Liber Primus.

Chriſtus in pictura nudipes.

E ritu Nazareorum, qui cum ſandalijs.&c.

EVTRAPELIA I.

VOS ne polos calcare, pedes, & ſydera ſueti,
Ducitis, ah, nudos dura per arua gradus?
Anne parum quæ dira manent vos vulnera ferri,
Saucies attritu ni quoque dura ſilex?
Tu pedibus pennata ſacris gens ætheris alis,
Subijce ſydereas obſequioſa manus.
Tu pariter quacumque vagus veſtigia ponit
Dedala florentes ſuffice terra toros.
O' ego flos fierem: ſaltem calcatus haberem
Vt ſub * marmoreo viua ſepulcra pede.

Angelis ſuis mandauit, &c.
In manibus portabunt, &c.
* ad colorē.

Chri-

Chriſti angor in horto.

EVTRAP. II.

VNdiq; ſanguineo Chriſti manantia rore
Poplite ſucciduo frigida membra iacent;
At vos, Chriſti, quæ ſecuros ducere ſomnos?
Vos decuit madidæ tergere frontis aquas,
Aut latus obiectis laſſum fulcire lacertis.
Non poterat veſtras * ille grauare manus.
Brachia, Ioannes, ceruici prona labanti
Subde, tuæ proprium ſubdidit ille ſinum.

* Chriſtus.

In cœna paulo ante.

Adultera Euangelica.

EVTRAP. III.

QVid trepido ſuffuſa genas pallore nitentes
Reſpicis acclinem, mœſta puella, Deum?
Miraris vario pingentem ſydere cœlum
Puluereis dextram fingere verba notis?
Huc egêre tuæ ſcribentem crimina labis.
Sed tamen in putri pellegis illa ſolo:
Mox abolenda leui ſpirent ſuſpiria vento,
Gutta vel ex oculis incidat vna tuis.

Inclinatum in terra, & ſcribentem, &c.

Tua peccata ſcribit in puluere, vt facile deleantur, &c.

EX EPISTOLIS

Sacrarum Heroidon

Prima.

ARGVMENTVM.

Deipara Hieroſolymis in Patriã redibat. Ieſus duodennis in eo reditu deſideratus eſt. Ad abſentem mater hãc epiſtolam ſui doloris interpretem dedit.

MARIA IESV FILIO.

Quis tibi, quoue ferat nõ ſurdas fidus ad aures
Nuntius hæc lacrymis verba notata meis?
Nate lates mea lux: rapuiſti mihi, nate, meum cor.
Quò ſine luce ferar? quid ſine corde querar?
*Crebra ſerenatum * nubuit ſuſpiria cœlum,*
Cæ aque perpetuo lumina rore latent.
Per tenebras quo cæca ferar? Quæ, nate, latenti
Nuntia maternas perferet aura preces?
Deſertam mea ergo fugis? Non ſæua leæna,
Non ego crudeli dente timenda Tigris:
Sed tibi cara olim non ſegni mater amore,
Cui ſolitus teneras reddere blanditias;
Et tua cui niueas ſuxere labella papillas,
Oſcula quæque tuis ſixit hiulca genis.

Ep. Nola lag. ci ymis ſeri... ria. * velant nu... piæ. l. Velá... tæ.

Quæ precor, a miſera procul vt te matre fugaret,
Læſerunt oculos crimina noſtra tuos?
Anne parum cautos impendi mater amores?
Huc ades, & crimen penſet amoris amor.
Auræ, vicinis placidæ de collibus auræ,
Et quæcunque meo turba dolore doles,
Dicite vos olli miſeræ tabeſcere matris
Languida crudeli pectora diſſidio.
Si qua tamen caros non norunt lumina vultus,
Accipiant nati ſymbola certa mei.

Omnia in homine Chriſto cœleſtia.

Illius in vultu nil non cæleſte videbunt:
Huc natura ſuas tota coegit opes.

Oculi ſydera.

Viua ſerenata ſcintillant ſydera fronte,
Hinc ſibi diuinus tela miniſtrat Amor,

Cæſaries è Solis radijs.

Explicat aurato Phœbæos vertice crines.
Hinc ſua diuinus vincula nectit Amor.

Genæ è purpura Auroræ.

* Pro ori.

Ore*, genis Aurora ſuos afflauit honores:
Hinc amor ardentes ſurripit inde faces.

Sinus è via cœli lactea.

Colla, ſinus pinxit ſpargens candore niuali
Lactea quæ cæli ſemita nomen habet.
Aureolo ſi dentis ebur patefecerit ore,
Sit ſibi conchiferi candida gemma maris.
Riſerit, aut roſeis efflarit verba labellis,
Fulgura riſus erunt, fulmina verba dabunt.
Fulmina felici figentia pectora telo:
Cara magis feriunt, quo mage ſæua cadunt.
Membra puellari cœleſtia nubit amictu
Quæ fluit ad teneros candida palla pedes.
Ac licet alpino prætexta niueſcat honore,
Corda tamen palla candidiora gerit.
Sed prius eoas numerauerit æquore conchas,

Anacephaleoſis prædictorũ figurata.

Sydera quot cœlo Lacteus orbis habet,
Quot Phœbus crines, Aurora quot ore colores,
Dicere diuini quàm vacet oris opes.

Denique

Denique quiſquis eris, qui ſeſe in veſte ſerenum
Viderit, humano non neget ore Deum.
Hunc mihi felici ſi quiſquam adduxerit arte,
Oſcula de roſeis præmia habeto genis.
Oſcula cœleſtem ſpirantia nectaris auram,
Oſcula terrenis anteferenda bonis.
Sed mihi fingenti hæc raperis pede, nate, fugaci:
Te ſequar, & greſſus umbra fugacis ero.
Oſcula ferre iuuat, mollique adlambere lingua,
Sicubi, nate, tuo ſemita trita pede:
Indubitata feret volucris veſtigia curſus
Sicubi ſe multo flore coronat humus.
Pectore nectareum iuuat aera ſugere anhelo,
Qui tibi purpureo libat ab ore roſas.
Lumina non ullis fallentur noſtra tenebris,
Non magis ex ullà parte ſerenus erit.
Per nemora, & colles tacitâ captabimus aure,
Si qua tibi auratas ventilat aura comas:
Illa erit, immotis quæ clementiſſima pennis
Mollia ſub viridi ſibila fronde ciet.
Alba verecundè adnata liguſtra roſetis,
Lilia purpureis iuncta papaueribus,
Tempore frugifero grauidis rutilantia ramis
Poma mihi formæ ſunt monumenta tuæ.
Quid loquor infelix? Quæ, nate, liguſtra videbo
Poſt amiſſa tui viua liguſtra ſinus?
Mixta ne purpureis ſpectabo poma roſetis,
Vtraque ſi vultus eripuere tui?
Nate, tui ſine honore ſinus, ſine honore genarum
Alba liguſtra, ſuo poma colore carent.
Ergo ubi formoſi non fictà in imagine vultus
Vera mihi dabitur forma videnda tui?
Fallor? an aerio raperis per inania curru?
Aligera exemplo te ſequar uſque tuo.

Correctio figurata.

Ancephaleoſis prædictorū figurata.

Dona mihi pennas, volucres ſuſpiria ventos,
 Tela dabunt alij: tu mihi nidus eris.
Sed te forte leuet qui cuncta educis in auras,
 Spargis & omnifera larga alimenta manu,
Non pudet & ſacidas victum rogitare per vrbes.
 Fortunata nimis quæ tibi larga manus;
Plura feret quàm dona dabit: ſi munera quæris,
 Huc ades, & totam me tibi mundus habe.
An magis ire iuuat vitrei Iordanis ad vndas?
 Huc ades; en oculi flumina bina mei;
Prætereunt ſi forte ſuas creſcentia ripas
 Flumina; de lacrymis intumuere meis,
Nec tamen, aggeribus quamuis ſe ſe egerat altis,
 Cor mihi carpentes vicerit vnda faces.
Felices Iordanis aquæ: non lumina ſurgunt
 Solis ab Eoo lucidiora mari,
Quàm modo qui veſtros conueſtit lumine colles.
 Euehit ille diem, deuehit iſte Deum.
Si quando flumen prono libaueris ore,
 Protinus ætherei nectaris vnda fluet.
Ah tibi ne teneras, fili, per deuia plantas
 Horridus immiti ſauciet vngue rubus.
Ten' puer humentes ſub dio carpere ſomnos,
 Suſpicis Hyrcanis qui ſua tecta feris?
Ten' ſaxo puerile caput fulcire rigenti,
 Qua vaga muſcoſo labitur vnda toro?
Saxa ſub tenera ponent ceruice rigorem
 Facta tibi humano pectore dura minus.
Me miſeram! ſi, nate, iaces dum nocte ſopora,
 Saxa tibi noſtro ſunt potiora ſinu.
Hoc memini ſomno laſſos te ponere ocellos,
 Meque caput capiti ſuppoſuiſſe tuo.
Nunc fruitur felix noſtro Iordanis amore:
 Ille tibi famulas ſubdere geſtit aquas.

Ille pedes molli dum præterlabitur unda,
Oſcula lambenti crebra liquore rapit.
Ille videt * volucres circumuolitare puellas,
Deque ſoporatis carpere mella labris.
Aſt ego, ſurin ſe viduata vt compare turtur,
Quæ gemit vmbroſis mœſta ſub arboribus,
Te ſine ſola queror, ſeu nox humentibus vmbris
Ingruit, auricomo ſeu redit ore dies.
Sed quid ego te, nate, ſequar qui culmina olympi,
Qui ſola terrarum qui maris alta ſubis?
Te locus omnis habet, ſed dum loca cuncta teneant
Per loca cuncta ſequor, te mihi nullus habet.
Ora quid abiungis, ſi pectora iungis amore?
Pectora læta calent; mœſta quid ora madent?
Nate, redi; mea vita, redi, iubar exere vultus,
Et mihi felicem, lux mea, pande diem.
Si non viuenti, vicina morte cadenti
Te refer, & cara lumina conde manu.
O ego ter felix o terque, quaterque beatum
(Tu modo non abeas, o mea vita,) mori!

* Angelos.

Quà Deus

Nam mori præſente, & abſtante vita, non eſt mori.

Oſculetur me oſculo oris ſui.

EVTRAP. IV.

Deipara, amiſſo filio, queritur.

Pange ſuauiolum, puelle, matri
Præ deſiderio tui labanti.
Si curas pectoris lenire curas,
Pange ſuauiolum, puelle, matri.
Animum fugiens mi ſurpuiſti,
Hunc vt exanimum per os reponas,
Pange ſuauiolum, puelle, matri.

Tu mihi animus: abes, exanimor. Ades, & oſculo animum mihi repone.

Fulcite me floribus, ſtipate me malis.

EVTRAP. V.

Eadem queritur.

Noſtra quis effulcit ſubiectis tempora malis,
Excipit aut roſeo languida membra toro?
Deſine: non ægræ ſunt hæc ſolatia menti,
Debita languori non ea fulcra meo.
En ades, & pronam ſuſtentent oſcula matrem,
Malaque ſint malæ, nate, labella roſæ.

Alios flores, alia mala ego poſco.

Deipara puellulo Ieſu violas.

EVTRAP. VI.

Ipſa loquitur.

TV qui floſculus es campi,
Valliumque lilium,
Tibi, nate, quas eburnâ
Vnguis falce meſſui,
Mollicellâ rubicundas
Cape manu violas,
In diductis vt labellis
Pene riſu geſtiunt,
In eburneum ſerendæ
Tuæ manus vaſculum.

Apes in D. Ambroſij infantuli ore.

EVTRAP. VII.

POETA. APES.

Po. DIcite, nū pueri volitaſtis in ora daturæ
An mage rapturæ munera mellis, Apes?
Ap. Rapturæ: nam noſtra cohors illuſa labellis
Aduolat, bybleam dum putat eſſe roſam. Falſæ apes rubore, &c.

Baptiſta

Baptiſta puellus propè fontem in Eremo.

EVTRAP. VIII.

Viden' vt vitrea
Saliens lympha
Fonte pumiceo
Gelidus humor
Fornice concaui
Frangitur antri?
Viden' vt tenui
Depluens nimbo
Capita mollium
Curuata florum
Leuiter gemmeo
Rore conſpergat
Quaſi te puſio,
Baptiſma doceat?

Baptiſta facturus diſcis à fonte ſpelũcæ baptiſma, dũ lymphæ refractæ ſpargũt floribus capita.

Chriſtus in Iordane.

FRAGMENTVM. I.

Ex epicodramate authoris.

NEctarei fontes, ſacra Iordanis & vndæ,
Quæ formoſa mei membra rigaſtis heri:
Flore colorata muſcoſa ſedilia ripæ,
Et laſſo læta virentes
Quæ dedit herba toros;

Palmi

Palmiferi ſaltus, & ſicubi ſolis ab æſtu
  Algida ramoſas texuit vmbra domos:
  Suaue virens aer, & luminis aura ſereni
  Quæ fluminis vmbre madentes
  Tergere viſa comas;.

Vt mea mulcetis blandò præcordia ſenſu!
  Pellicit vt veſter pectus amantis odor!
  Vt mihi meus, veſtro vernat, licet abſit, vere,
  Dum mirâ callidus arte
  Vos mihi pingit amor!

Flumineo manans argentea copia cornu
  Aurea perſpicuis per vada ſerpit aquis.
  Gramina cæruleis rident ſapphirina ripis,
  Et rauco garrula ſtrepitu
  Murmure lympha cadit.

Nō ex vrna, ſed e cornu, cū quo finguntur flumina ſe cornu aureo manat argētea aquarum copia. noua cornu copia.

Nectare tranquilli ſpecies patefacta diei
  Stillat, & ambroſio ſpirat odore nemus.
  Aura per & frondes & odora per agmina florum
  Blandum ſuſpirat amorem.
  Cæca vel vmbra nitet.

Etiā vmbra lucent.

Littore nudauit diuini corporis artus
  Sol meus, & nullà lumina nube tegens
  Fulcrior æthereum radiorum vibrat honorem.
  Luſim criſtallina ſacros
  Adſilit vnda pedes.

Fundit odorato nubes ſe florea nimbo
Molliter in molles inſinuata ſinus.
Intumuere auris nitidi, vela aurea, crines,
Zephyri dum rentur eburnam
Lactea membra ratem.

Diuinos natura artus effingere furtim
Abdita dædaleæ nititur arte manus.
Sol rapidos compreſſit equos miratus ab alto,
Ac tales vnda relabens
Viſa ciere ſonos:

Quis calor elapſum properantum frænat aquas
Aeſtuat in gelidis quæ mihi flamma vadis?
Ecquod ab igniuomo delapſum ſydus olympo
Luſtrat ſe flumine noſtros,
Lumine neſque ſuo?

O nitidos artus! noſtris quibus æmula pratis
Lilia nulla, meis marmora nulla iugis.
O rutilos crines, blandoque nitore micantes!
Longe quibus aurea noſtri
Cedit arena ſoli.

O Aetnæ parilem! tenerum cui lactea dorſum
Nix tegit æthereas eiaculata faces.
Ten' ego, ten' vitreis (o fortunata!) lacertis
Amplector, & uda liquenti
Oſcula libo labro?

Ergone ſydereo ceu tela argentea vultu
Illinor, & formæ pingor honore tuæ?
Hæreat hæc vtinam liquidis impreſſa tabellis
Dum labor, amara tumentis
Leniet ora freti, &c.

Flores

Flores in Calatho.

EVTRAP. IX.

MOPSVS. DAMÆTAS.

Mo. Virgato geris quid, Dametha, calatho?
Frondoſa tolle tegmina.
Da. En picturatos veris fructus floſculos
Nupturo fero Thyrſidi.
Mo. Ah facinus! tun' auſus es incidere
Tam bellos prati alumnulos?
Da. Vltro legenti ſemet ipſi dextera
In prona dabant oſcula.
Mo. Ah nunc quaſillo velut in feretrulo
Pallent miſelli exanimes.
Da. Quin odorato reſpirantes halitu
In torulo ceu dormiunt.

Lycidæ Tumulus.

EVTRAP. X.

Cæſpite in hoc tumulũ, viridiq; ẽ cortice carmẽ,
Suetus ad hoc paſtum ducere gramen oues,
Paſtor habet Lycidas: vrnam prope fluminis vrnã,
Suetus ad hoc potum ducere flumen oues.
Aethere mens fœlix perlucida prata vagatur,
Phryxeamque nouo lumine paſcit ouem.

Omnia paſtoralia viuo, & mortuo in terris, in cœlis.

Iris.

Iris.

IDYLLIVM I.

Sic Paſtor apparentem Irim alloquitur.

IRI decus cæli phœbeæ filia lucis,
Auroræ* germana, virens pons ætheris alti,
Grande ſupercilium, plorantis riſus olympi,
Inſula cœleſtis diuini Limbus amictus,
Iri decus cæli, * nympharum gloria ſalue.
Dum tuus in madidis curuatur nubibus arcus
Fronte ſupercilium ſuſpenſa curuat in arcus
Admirata tuos mortalis popula honores.
Tu tibi deſpectans inhiantia lumina ab alto,
Caſta verecundo ſuffunderis ora rubore.
Aurea cum vili vitiaſſet corda metallo
Gens hominū, mundumq. luens reſolutus in aquas
Cum ruit ad terras effuſis imbribus æther,
Te ſator aſtrorum nimboſa ex æthere dextrâ
Oſtentans orbi, firmatæ fœdera pacis
Eſſe dedit: pacem firmaſti belliger arcus,
Scilicet innocuum te cuſpide tela minaci
Nulla ferunt, nullo lunantur cornua neruo.
Cynthius oppoſitis dū lumina temperat umbris,
Illinit & niuea rorantia carbaſa nubis
Ora tibi pingit, vel dum caua nubila cœli
Circinat illudens aurata cuſpide lucis
Vndique curuato te fingit in æthere gyro.
Idem nimbifero radios dum conſerit arcu
Lucifator * Phœbus de ſemine luminis orta
Laucis folio te verſicolore comantem.

* Ab eodem patre ſole.

* Nuntia Iunonis.

Rubor in Iride eſt a verecūdia, dū ſe à tot hominibus in terra ſpectari videt.

Ponam arcū meum, &c. Signum fœderis &c. Geneſ.

Iris pictura ſolis eſt. Et circulus & germanū à luce, &c.

* Lucem ferens.

Hum-

Humidus imbriferas hyemes ſi cogitat Auſter,
Tu picturata delapſa è nubibus vrna
Nympha refundebas ſubducis ab æquore lymphas.

Bibit ingens arcus aquas Virg.

Tum leuis effugiens irati murmura ponti
Eueheris curru per inania lata volanti,
Ponè rotas curuo floreſcit ſemita tractu.

Iris ſemita, & orbita colorata curſus, &c.

Cum matutino glomerantur nubila Coro,
auaque pulueres meditantur prælia venti,
Nube ſub aerea trepidas vexilla per auras
ignifera exerias magni portenta duelli.

Signum purpureum, & cruentũ militare.

Phœbus at horrenti ſeptus ferruginis vmbra,
uctatuſque diu, validis dum viribus vrget,
ucidaque in nubem contorquet tela madentem,
aucia ceu roſeum te prodigit illa cruorem.
Mox Phœbo, *vt cecidere maris, cæliq. fragores,*
oſt victas hyemes, tempeſtateſq; ſubactas,
pſa triumphales victori conſtruis arcus.

Arcus pict⁹ triumphalis Phœbo victori.

Exin egrediens humenti nubis ab antro
xpandis madidas phœbea ad lumina pennas.
Poſt vbi langueſcens patrio ſub lumine ſolis
ubibus immoreris, te gramina mœſta per agros,
e madidi lugent demiſſo vertice flores.

Quia deficiẽte Iride, madent gramina a recente pluuia.

ec vero germana tibi Tithonia coniux
aude pari cedet, quamuis ſit lutea, quamuis
ſtentet roſeas per cœlum vecta quadrigas.
Illa polo ſomnos abrumpit, atq. ſalubres
ella refert, operumque oblita in corda labores:
u pia, terrificam cælo intentante ruinam,
ſtentaturas telluri porrigis vlnas,
andis & ſuperis orantia brachia pacem.

Expãſis brachijs colorata &c.

Illa Dioneis, vt fama eſt, præſidet hortis:
t tibi terra parens ſubmittit medella florem:
s hic eſt florum, tu flos humentis olympi.
Illa vbi purpureis exornat temporis fertis

 Et

Aurora ſe cō mit ad manus ſpeculū.

Et ſeſe vitrea ponti ſpeculatur in vndâ,
Indignata ſuos occludunt ſydera ocellos;
At te ſæpe vident ſubluſtri nocte nitentem
Aſtra, tibi cedens dum lacteus inuidet orbis.
Vidi ego noctiuago vehitur dum Cynthia cu
Et ducit tenues argentea fila per vmbras,
Mollia ſubnectens canaentis vellera nubis,

Iris nocturna eſt tela colorata, quā Luna texit, &c.

Sæpe coloratam nocturna ad lumina telam
Texere dona tibi, textum mirantibus aſtris
Sed quid ego aſpecto? meritas dū pandere la
Molimur fugis in tenues euanida nubes?
Heu nimium fallax mortalis gratia forma

Icarus.

EVTRAP. XI.

Ex Icari pennis fama ei⁹ nois alas induit, & immortalem quodāmodo effecit.

Flamma dedit Phœbea rogū maris vnda ſe
Aetherea alta petis, æquoris ima ſubis. (cr
Vnda tibi flammas vitamque extinxit, at ext
Et ſtabil: inſtabili nomen inhæret aquæ.
Collapſas tua fama legens ex æquore pennas
Induit, & rurſum te ſuper aſtra vehit.

Myconis Piſcatoris Tumulus.

EVTRAP. XII.

Piſcabaris gēmas ſub marmore liquido, factus es gēma marmoris ſepulchralis, ceu conchæ, &c.

Piſcantem niueas liquido ſub marmore gēm
Hauſta, Mycon, ſtygijs te dedit vnda vadi
Extractum ſocij duro ſub marmore ponunt,
Quo velut in conchâ condita gemma lates.

Per

Pernix Venator.

EVTRAP. XIII.

QVis te, dum curſu Damas, Ceruoſq. fatigas,
Thyrſi, docet volucres ſollicitare pedes?
An te pegaſeo celerem vehit ala volatu?
Pennipediſne rapit mobilis aura Noti?
Aligero per ſumma leuis pede culmina florum,
Thyrſi, volas, teneras nec violas violas.

Energia ad curſum exprimendum & verbis, & pedibus verſuum.

Lothi vxor ſalis ſtatua.

EVTRAP. XIV.

VIdit vt obductâ Lothus ſub caute rigentis
Auerſa auerſus coniugis ora ſuæ.
Molitus lacrymis ſaxi mollire rigorem,
Oſcula compreſſis legit ab ore labris.
Summaque cum ſalſos libaſſet lingua ſapores,
Serò, ait, heu ſerò poſt tua fata ſapis.

Clepſydra horaria è lacrymis.

EVTRAP. XV.

TEmpora quæ gemino metitur turgida ventre,
Et gerit incluſas vitrea pyxis aquas,
Hanc tepido implerunt manantia lumina rore,
Dum dolor effuſis fletibus ora rigat.
Hinc lacrymis quæcunque mihi deducitur hora.
Hinc didicere meis tempora flere malis.

Ad Chriſtum.

EVTRAP. XVI.

QVuid toties mi Chriſte, meũ ſibi poſcis Amo
Qui pote, ni tua ſint munera noſter amo
Aut qui noſter amor tua munera ni mihi corda
Pectore diuellas, & mihi me rapias?
Sim excors, te ex corde vt amẽ. Cordi abripe men
,, *Cor cui non amens eſſe nequibit amans.*

In Iudam.

Dum Chriſtus in extrema cœna ei p
des eluit.

EVTRAP. XVII.

ASpicis hunc, Iudas, flexo tibi poplite pronu
Commixto lacrymis qui lauit imbre pedes
Huic ne dolos, veſane, paras? his vincula palmis
Dirane viuifici s funera luminibus?
Aſpicis hunc, Iudas? at forte cupidine nummi
Cæcus habes miſeros in loculis oculos.

In

IN FVNERE MARGARITAE AVSTRIACÆ HISPANIARVM, &c. Reginæ incolumi partu extinctæ

NÆNIA.

Horũ metrorum leges vide in Lyceo

EXtinctà matre lacrymas,
Nato ne nato gaudia,
Incerta Muſa, concines?
Extinctà matre, lacrymæ
Turbant puello gaudia;
Orto puellò, gaudia
Turbant parenti lacrymas.
Vtrum, muſa, concines?
Tibi, mater, ſit funèbris;
Tibi, Nate, ſit natalis,
Vna vtrique Nænia.
Mortem matri, ſomnum nato
Mortis gemellum placidæ;
Matri æternam, nato breuem

Nenia olim ad feretrũ, nunc etiam ad cunas.

Requietem, accinet
Vna vtrique Nenia.
Cœlo parens addita,
Terris puer editus:
Noctem mater, diem puer
Hauſit: oris appulit
Vitæ puer, oras mater
Cum cæleſtes attigit.
Ortum nato: portum matri
Vna dies attulit.
Rediuiua, velut Phœnix,
Vitam puero fœcundis
Fudit ab exequijs.
Ipſe pupulus materno
Vitam duxit ab interitu:
Ipſa parens puerili
Lethum traxit ab exortu.
Orbi ab orbe occiduo
Nouum ſolem extulit,
Quaſi Aurora elanguit
Lucem ſuperis datura,
Vitæ limen orientis
Adit alter, ſubit altera
Vitæ fines occidentis.

Hiſpania nobis occidentalis eſt.

Vt fructum dedit regium
Lethali excuſſa turbine
MARGARITAE regia
Deſloruit venuſtas.
Truncus arens concidit,
Ramus virens viguit:
Materna fax extinguitur,
Inextincto lumine.
Vix lucem partus accipit,
Parienti ſurripit.

Matris lumẽ filius.

Vix puer ſuos reſerat,
Matri condit oculos:
Vagit doletq; facinus.
Matricida innoxius.
Nocte Matris in lethali
Ceu gemella ſydera
Nati fulgent lumina.
Moritura nato parens
Prima ſimul, & extrema
Collabellat oſcula.
Paritura, peritura
Aue, vale miſcuit.
Protulit hæc: Morior;
Retulit hic: Orior.
Ha ha rident natalia:
Ah ah gemunt funera!
Matris fuſas funere
Rore mixtas lacteo
Sugit puer lacrymas.
Lacte manant dum papillæ
Madent lacrymis pupillæ.
Cunis additur ſandàpila,
Geniali, genitali
Toro cenotaphium,
Veſti pullæ purpura,
Talamoque tumulus:
Nigricant cunabula,
Purpuraſcit fèretrum.
Fax èadem funerea,
Teda natalitia'ſt.
O læta tibi funera
Tedà natalitià:
Heu natalis mœſta tibi
Face lux funereà!

Heu iuſſa mortis ferrea!
Vtrique iuſta ſurripit,
Dum natali gaudio
Eripit huic lacrymas;
Dum materno funere
Eripit huic gaudia.

Correctio figurata.

O iuſſa mortis mollia!
Vtrique iuſta ſufficit,
Dum natali gaudio
Temperantur lacrymæ;
Dum materno funere
Temperantur gaudia.
Vnà gaudent lacrymæ,
Lacrymantur gaudia.
Prima nato cum libauit
Mixta fletu baſia
Quaſi vitam geminaret
Olli mater animum
Inſpirauit, expirauit.
Pueriles finxit artus
Vt fœcundo viſcere
Ipſa ſuo fœta parens
Animauit animo.
Vno partu cum puello,
Mox effudit animum.
Fœtus matris eſt ocellus:
Lumen mater, & ocellum
Vt emiſit, languidæ
Concidère palpebræ.
Vita matris eſt puellus:
Mater moritur, puello
Nec moritur ſuperſtite:
Vita mater eſt puello:
Viuit puer, & parente

Quaſi anima matris animaretur, partus, eo in lucem emiſſo, mater iacuit exanimata.

Im-

Immoritur in mortuâ.
Alter ab alterius
Vitâ, morte pariter
Et viuit, & emoritur,
Nec viuit, nec emoritur.
Legit littore ab . bero
Mors piſcatrix* Margaritam
Cœlo ſydus additura.
Ecquis mortem criminetur?
Gemmam terris abſtulit?
Natum ſydus intulit.
MARGARITA. adcalites
Auſtriacæ regalibus
Subuecta es alis alitis.
Regni ſydus eras, eris
Margarita ſyderum.
Te mors orbi rapuit,
Fœta regibus ne plures
Reges orbi pareres:
Deerant regna, quæ parèrent.
Non ſat erat, non par erat
Vnus orbis regibus.
Sed tam pueri tenellis
Somnus incubat ocellis.
Ora matris ora nati
Aemulantur, & videntur
Aut vterque ſoporatus,
Aut vterque mortuus.
Incompta matris funere,
Rudis exemplo pueri
Inter cunas, & feretrum
Orta ſile Nænia.

Ad *Reginæ, & ac gẽmæ nomen alluſio.

Aquilæ Auſtriacæ.

Ex.

EXCELLENTISS

OCTAVIVM

PHYLOSOPHICAS THESE

multiplici argument

In id, prætet alia, hæ ab authore ſtatu

E V T R A P

Ingeni metas pubentis adhuc
Teneræ primo flore iuuentæ
Nouus Alcides
Ponit Octauius.
Vlli negat vlterius
Natura ingenio gradum
Quiſqs Octauiæ
Nitere Sophiæ
Flectere validas
Nōdū valido in
Corpore vires,
Solidas quaties
Ante colūnas,
Vnus Atlanticę
More columnæ
Impubis adhuc
Viribus animi,
Strenue iuuenū,
Potes impoſita tueri
Vaſti pondera mūdi.
Solida Octauius robore mentis,
Natura, tuos ſuſtinet orbes
Firmius, Herculeà quā ſi ceruice ſederent.

Hunc puer metas ponit ingenij qua ſi Hercules literarius, vl tra quàs vix &c.

Oppugnato res de ſentē tià D. Octa- uium non di mouebunt quaſi colum nam, &c.

Suſtinuiſti .n. theſes de vniuerſo.

OMINVM

ARNESIVM

OPVGNANTEM MVSÆ
rculi comprarunt.
t Octaui anę pro Herculeis Colūnę.
IA XVIII.

Faria æternis chalybum nodis,
Firmata ſeris tēpla adamātinis
Tibi Mnemoſyne
Locet, Octaui,
His innixa columnis.
His inciſa columnis
Fortia proaui
Geſta tuorum,
Et Farneſij
Germina Floris
Vſque recenti
Vireant æuo.
Hos ad ſcopulos
Irrita ſpumans
Liuor inſanos
Frāgito fluctus.
Geminæ inſiliēs
Crebra colūnæ
Alterno fama volatu
Procul ære ſonanti
Doteſque tuas; moreſque tuos
Canat Eois, canat Heſperijs.
Et muta referant Octaui nomina cautes.

Hę columnę ſūt pro templo Memoſynæ, &c.

Incidātur in his merita D. Octauij.

Inuidia rumpatur ad has colomnas.

Fama alternis inſiliens vtramq., poſteritati ſonet D. Octauij nomen.

Puella

Puellulo Ieſu à matre munuſcula.
Pomum perſicum.

EVTRAP. XIX.

HOc habe luteolum,
Belle puer, Pomulum.
Quod ſi probe perſpicis,
Cor in fructu percipis.

Perſicū pomum ſymbolo, & figurâ refert cor.

Fraga.

EVTRAP. XX.

CApe Fraga rubentia
Munuſculum, puellule:
Hæc vt labellis triueris
*Mandes fragula * fragulis.*

* Labellorū Rubicūdorum.

Eidem in præſepio à paſtoribus.
Lepuſculus.

EVTRAP. XXI.

CApe Lepuſculum
Puer lepôrum,
Cui licet gelidæ
Frigore brumæ
Velut exanimes
Torpeāt artus;
Te penes accubet,
Vita redibit.

Nempe adſtanti ſpe varam vitā.

Alueo

Alueoli.

EVTRAP. XXII.

Alueolos, & Mella, & Apes, mellite puellę,
Ruſtica floriferi munera ruris habe:
Floridulo poſthac apibus ſis hortulus ore,
Eque tuis diſcant ſugere mella labris.

Agnellus.

EVTRAP. XXIII.

Ne tibi ſub mediæ cognatum frigore noctis
Lanigeræ fœtum reſpue munus ouis.
Tu quoq. es innocuus, teneroque ſimillimus agno,
Hinc tibi pro cunis vile datur ſtabulum.

Moſes infantulus aquis commiſſus.

EVTRAP. XXIV.

Flumineâ dum mœſta parens exponit in vnda
Vimine clauſa ſui viſcera cordis, ait:
Si naufragantis fauet innocentiæ
Aſpirans aura cœlitùs,
Et portum parat, habes, nate, cymbulam;
Si negat, habes feretrum.

Eidem ab aqũis incolumi mater.

EVTRAP. XXV.

Fauſta ſunt ea nautis ſydera.

EN tenes tandem, mea vita, incolumis
  Materni portum pectoris.
Perire, ò cara merx, haud vſquam poterat,
  Cui lætà fronte radiant
Gemello Caſtore, & gemello Caſtoris
  Sereniores ſlammulæ.

D. Petrus per mare pedes.

EVTRAP. XXVI.

Poetica ad veram vitã nauigatio. Cymba Petrus, Chriſti oculi cynoſuræ, ſinus portus, &c.

CHriſte, tui imperio rapidis agitanda procellis
  Traditur hęc vita lubrica cymba meę.
Arctoas tua ſola mihi dant lumina flammas.
  Tuta beatifici littora pande ſinus.
Hei mihi, quòd dubijs iactantur pectora ventis,
  Et quatit inſtabilem ſpeſque, timorque ratem.
Affer opem: tumidis iam iã tumulabimur vndis:
  Dimidium noſtri iam perit: affer opem.
Si tamen infido debemus nomina ponto,
  Me, precor, ante tuos expuat vnda pedes.
Ilicet exanimes mors territa deſeret artus:
  Non locus eſt auidæ vera vbi vita neci.

Idem

Idem.

EVTAP. XXVII.

PEr liquidum dũ Petrus iter petit ora Tonantis,
Iactat & vndoſo naufraga membra mari;
Parcite, dixit, aquæ, vel me prope littora ſaltem
Siſtite, quà primas Chriſtus obumbrat aquas.
Vt qui diuini radiatur imagine vultus
Me per anhela fluens obruat ora liquor.

Idem.

EVTRAP. XXVIII.

ERgon' ora petiturus
Vita, mortem oppetam?
Ah me ſaltem æſtuoſi,
Chriſte, fluctus euehant,
Præbet vbi littoralis
Vnda tibi ſpeculum.
Ibi felix fluctuantem
Oris tui effigiem
Moriturus oſculabor;
Oſculatus moriar.

Vt Moſes moriar in oſculo Dñi.

Numi&

Numinis in vnitate Trinitas.

Hymnus.

QVis me ſuper ardua raptat
Flammantis ſydera cœli?
Oculis quæ peruia noſtris
Mira theatra patent?

Symbola Sāctiſſimæ Trinitatis

Superis roſa conſita pratis
Rutilo nitet aurea crine
Vitreaq; in fluminis vnda
Se ſpeculatur amans.

Flos iuxta fontem, floris imago; aura inter vtrumq;

Aequæuo flore virentis
Litatur imagine formæ,
Spirabilis aura caloris
Inter vtramque volat.
Volucres, mens, indue pennas,
Correpta cupidine floris,
Celerique allapſa volatu,
Cœlica mella lege.
Te leniter aura fouenti
Tranquilla beabit odore:
Tibi ſe profundet olenti
Nectaris vnda ſinu.

Iris vna triplici colore.

Per cœlos explicat Iris
Ternos æterna colores:
Formoſo Amor abditus arcu
Tela triſulca iacit.

Diuina pulchritudo Amore trahit.

Triplici ſol diditus aſtro
Vno ſe lumine veſtit:
Numen ſub lumine: ternum
Numinis nomen ineſt.

Aeter-

Aeternum æquæva trinodi
Conſpirat in oſcula nexu,
Se mutua complicat vno
Gratia terna choro.
Tacitum Charis altera verbum
Facundo parturit ore,
Viuamque per oſcula ſpirãs
Vtraque nexa facem.
Felix ò mens mea Phœnix,
Si cælitus acta cremaris
Præcordia noſtra triformi
Vnica flamma rogo!
Sed deſine, Muſa, ſuperni
Spectacula mira theatri:
Vultu venerare ſilenti
Quæ memorare nefas.

Vno in lumine ſolis trina ſydera, &c.

Triplex Gratia vno choro inodata.

Triplex in vna flammà rogus.

Niſi Piſcatoris tumulus.

EVTRAP. XXIX.

HInc tibi florentes eiectant æquora gemmas,*
Hinc tibi gemmantes florida terra roſas:
Debita, Niſe, tuo ſunt vtraque dona ſepulcro;
Aequorei fueras gemmaque, floſque chori.

* Ad tuum tumulum in littore. Cõmutatio: à terra gemmas florum, à mari flores gemmarum.

Iræ florum ab Aurà pacatæ

E V T R A P. XXX.

DAMON, ROSA, VIOL & Poeta.

Da. QVis mihi populeâ ſomnũ ſub fronde tra
Innocuas auſus lædere dextera manus?
Tu ne, Roſa inſidioſa tuis, dabis, improba, pęna
Et ſubitũ graues experiere pedes.
Ro. Men' ſcelus hoc? Zephyri ſic me leuis aura tepen
Mulceat, vt tanti non ego cauſa mali.
Cauſa mali viola hæc, nã [illegible] ipſa: videſne
Conſcia pallenti prodit vt ore nefas?
Vi. Læſerit vtra vide: tu armata, ego prorſus inermis,
At pallore nefas prodo: quid ipſa rubes?
Ro. Armatam ſentire cupis ſi ſtulta laceſſis
Non ſcelus ore mihi, iuſta ſed ira rubet.
Po. Iamq; ſub hæc ſpinis armata rigentibus iræ
Impatiens Violam lædere viſa Roſa. Atq
Pacifera volitans hinc inde Fauonius aura
Suauicrepis pacem ſuadet inire modis
Tunc illæ flexum placidè caput acclinantes
Fœdera floridulis compoſuere labris

D. Baptiſta in Eremo.

Ego vox &c.

EVTRAP. XXXI.

POETA, D. BAPTISTA.

Po. *CVltor antri, quem te vocem?*
D.Ba. *Audin? antrum reddit vocem.*

Funus piſcatorium.

EVTRAP. XXXII.

CHromidis extincti feralem ducere pompam
Littoris Adriaci piſcatrix turba parabat.
Aethera nigranti cum nox atrauit amictu,
Funereaſque faces cœlo ſuſpendit ab alto,
Sidereoſque ignes nitidis accendit in vndis.
Exanimes artus cymbæ poſuere ferètro,
Nereidũque chori, lacrimanſque argentea Tethys
Feralem ſubnixæ humeris vectare carinam
Certabant. Querulum prorâ ſubmurmurat æquor,
Alcyonumq; gemunt mœſto caua littora cantu.
Ora repercuſsâ radiant exanguia lunâ
Aequore nocturnum latè fundentia ſolem.
Littora iam ſubeunt. Scopuli ſub fragmine corpus
Compoſitum curuâ portus in fronte locarunt,
Tutior vt feſſis miteſceret vnda carinis.*

* Sepulti ſunt licet ibi Piſcatores [illegible]

Margaritæ.

IDYLLIVM II.

NISVS, ET DORYLAS.

Auroræ piſcatoria deſcriptio.

Ni. AVreus Idalios iam lucifer extulit ignes,
Pingit & Eous tremuli color æquora põti:
Iam matutini volucrum per littora cantus
Dulcibus æquoreas mulcent garritibus auras.
Quin Dorylas, leni dũ prouocat aura ſuſurro,
Tu quoq; littoreũ meditaris arundine carmẽ?

Iunge cantũ garritui auium, & auræ ſuſurro.

Do. Vnde mihi tenues ducant exordia muſæ,
Niſe puer? roſeo cui non Pallantias ore,
Dictaue nocturnis argentea Luna quadrigis,
Et circum tacito famulantia ſydera cœtu?
An ne greges memorẽ ſpumoſa per arua natãtes,
Quãtaq; ſe liquidis agitet gens humida regnis?
Nulla mihi tenues ducent exordia muſæ.
Ni. Carmen Erythræo quę delitet æquore gemma
Præbeat? æquoreo non dignior altera cantu.
Do. En age, cõchigenas modulemur carmine gẽmas,
Niſe, ſed alternà reſpirent laude Camœnæ.
Ni. Vecta pruinoſæ per muta ſilentia noctis
Cynthia, geminiferis innectit cornua ſertis,
Lora nitent gẽmis, gemmatos aureus axes (ri.
Temo rapit, biugeſq; trahũt iuga gẽmea Tau

Lunę omnia è Margaritis albentibus.

Do. Dũ vaga nocturno conniuent ſydera cęlo,
Et vitrei tranquilla patent ſpecularia ponti:
Squãmigerũ vulgus dũ picta p aſtra vagatur,
Et ſuperis gerit vnda faces, nant ęthere piſces
Tũ mare flãmiferi ſuſpectans cærula Mũdi,

Tranquillo æquore cœlũ nocturnũ referente.

Ac-

Æmula ſydereis reſerat ſua lumina flammis;
Concha ſupercilium, candentes pupula gēma.
Ni. Innumera ſi quando maris longo ordine cōcha
Summa legunt, late niueo candere nitēſcunt,
Panditur obliquo qualis plaga lactea tractu:
Gemma mari ſydus, cælo ſua ſydera gemmę.
Do. Cernis arenoſo quæ ſidunt littore conchæ,
Ambiat vt pauidas ſpumātibus vnda labellis?
Vtque verecundo reiectent oſcula motu?
Mulceat iratas, vultuque allectet amico
Ad chòreas placido pacatus marmore pontus?
Iā faciles, iā prona vehit maris vnda volētes;
Feſtiuiſque choris tranquilla per alta vagātes,
Arcano ſimulant trepidantia ſydera ſaltu,
Dum circumducti reſonat concentus olympi.
Ni. Cernis vt vndanti refluant ad littora fluctu,
Et pretioſa ferant rugoſis pondera cymbis?
Brachiaq; vt portus venientibus obuia pādat?
Tale peregrinas longinqua per æquora merces
Cū reuehunt puppes, patrias labūtur ad oras,
Do. Tethyos vndiſonæ gremium cum fluctuat æſtu,
Et tuba nimboſi fera p̄lia murmurat Auſtri,
Protinus hoſtiles occluſæ caſſide gemmæ
Inter ſe infeſtis confligunt pectora conchis.
Obuertunt clypeos clypeis, campoque liquenti
Algoſis hincinde ferūm concurritur haſtis.
Ni. Aſpice quam cælum fœcundo rore maritat,
Diductos vt fœta ſinus ad ſydera pandat,
Vtque maritales arridens Phoſphorus ignes
Prçferat, & pleno ſtet pnuba Cynthia cornu.
Æquoreos Aurora toros fulgore roſarum
Spargit, odoratis aſpirans flatibus Euri.
Do. Interea nuptam gratantum læta ſororum
Turba minor facili certant ambire coronâ.

Maris ocu-li poetici.

Plures Margaritę, ī maris ſuperficie viā lacteam referūt.

In littore conchæ inuitantur, & euehuntur ab vndis ad choreas, & referunt ſtellas in motu trepidationis quaſi ſaltātes ad cęli cōcentum.

Concurſus infeſtus gēmiferarum concharū ī prælio marinæ tempeſtatis.

Conchæ ſe mirecinctæ.

† Margaritæ ſunt guttæ ſudoris, & la ctis lunæ, & Autoræ.

Ora patent viſu, tum candida corda recluſis
Pectoribus pandunt, ſynceri pignus amoris.
Ni. Aſpice dum feſſos emenſa nocte iugales
Soluit, & humentem tergit Latonia frontem,
Gemmiferam ſudore docet diteſcere lancem.
Do. Parte alia madidos cœleſti nectare crines
Ter, quater excutiens roſeâ Tithonia dextrâ,
Hanc alit, in teneris quę poſtulat vbera cunis.
Et materna leuem demittit vt oſcula rorem.

Margaritæ ſtatim generata, & occluſa concha tumulatæ.

Ni. Hæc vero, quam concha parens enixa tumenti
Viſcere, mox clauſi tumulauit mole ſepulcri,
Infælix, vix orta graui iacet obruta fato.
Do. Sed veniet luſtris interlabentibus ætas,
Piſcantum cũ capta manu ſe morte relaxet,
Regales vinctura comas, auctura'ue ſceptrũ
Pondere, vel tyrias pretioſa grandine lanas.
Ni. At molli ſi colla fluat per lævia ſerto,
Aut tenera captiua tremens dependeat aure,
In noua ſe lactis mirabitur æquora vectam,
Et viua melius diſcet gemmaſcere concha.

Anuli piſcatorij poetica inuẽtio. ſ. Margarita ſ ore ſerpẽtis aurei tortilis.

Do. Sed tibi quæ niueæ fulget decus addita dextrę,
Cur vomit hanc fuluo ſerpens intorta metallo?
An quia ſic canibus, ſi vera eſt fama, marinis
Gemma caui tutela latet ſub rupibus antri?
An quia* cœliferi ſic angues mala parentis,
Fuluaque Phryxei ſeruarunt vellera dorſi?
An potius iucunda ſuus corrumpit amaror?
Ni. Vt lubet. at* feſſæ iam contrahe vela carinæ,
Et modo laudatas venemur in ęquore gẽmas.

* Atlantis.

* Piſcatoriè, vt paſtoriè: claudite iam riuos, &c.

Iuſ

Iuda oſculo filium hominis tradis?

EVTRAP. XXXIII.

PErfide, tun' auſus, biſſeni infamia cœtus,
Iungere diuinis impia labra labris?
Nec fuit æthereo contortum fulmen ab ore
Dura potens animi frangere ſaxa tui?
Fregiſſet; ſed dira tuo dum vincla magiſtro
Nectebas; animus tunc tibi* nullus erat.

*Tibi nullus erat animus, vis malus, qui nihilo minor eſt.

Aue rabbi, & oſculatus eſt eum.

EVTRAP. XXXIV.

MOrte quid efficies, ſi fert fera fata ſalute?
Oſcula ſi feriunt, vulnera quid facient?

In eodem argumento.

EVTRAP. XXXVI.

SIccine diuus Amor falſà ſub imagine Amoris
Proditur, & fictâ vera ſalute ſalus?

Ars mira picturæ.

EVTRAP. XXXVI.

Colores im- plerique ve- nena ſunt.

QVid non artifici tentat ſolertia curâ?
Ora coloratis animat pictura venenis.

EQVITIS
FEDERICI ZVCCARI
TABVLA,

In quâ Chriſtus columnę alligatus.

EVTRAP. XXXVII.

MArmoreę & vincla ligant ſacra mẽbra colũnę
Lumina contuitu, corda ſtupore ligant.
At ſe forte etiam tam viui corporis artus
Moturi, vinclis ni premerentur, erant:
Quid loquor? (artificis prob mira potentia dextrę!)
Vincla premunt, artus ſe tamen arte mouent.

Saltem ad viſum ſe mo- ueat.

D. Symeon ad Ieſum infantulum, quem in vlnas accepit.

EVTRAP. XXXVIII.

Dum, mi Deus, fulgurantes
Ore riſus aperis,
Et ſuauiolum petenti
Mi labella porrigis;
Mens extremas fugitura
Oris oras attigit,
Iamque abiſſet; at in vitam
Dum periret, incidit.

In Chriſti Circunciſione mater lacrymans.

EVTRAP. XXXIX.

Miraris, mea vita, oculos me ferre madentes,
Dum tuus immiti vulnere ſanguis abit?
An tu non mea lux, an non mea pupula, nate, es?
Qui mihi lædatur pupula, nec lacrymer?

EVTRAPELIARVM POETICARM

Liber Secundus.

Mariæ infantulæ præſentatio, &c
Oculi tui columbarum. &c.

EVTRAP. I.

ANNA. SACERDOS

An. *HAnc venuſtulam verendo*
Conde ſinu pupulam,
More auito regnatori
Offerendam cœlitum.
Sac. *Vbi agnellus, aut columbæ?*
Vbi munus turturum?
An. *Ipſa pupula eſt columba.*
Neu te luſum dixeris,
Hoſce tantum vide ocellos,
An non hi columbulæ?

Ex Epiſtolis Sacrarum Heroidon. II.

ARGVMENTVM.

Virgo Alexandrina (narrant pluribus ſacræ hiſtoriæ) cui fama nomen fecit Lucilla, vt iuuenem amatorem ab ſe amoliretur, ſibi ipſa effoſſos ad eum miſit oculos, quorum ille flagrabat amore.

Addidit oculis has literas Poeta.

LVCILLA CHALASYRO.

Æternã tibi noſtra ferant hæc ſcripta ſalutem,
Et memor vt noſtri, ſic memor eſto tui.
Iqua perexiguo fugiet te litera tractu,
Lumen habes, noſtra lumina frontis habes.
Vidimus obſcœni cæcum te lumine amoris,
Et tua te cæco credere fræna duci:
Ne trabat in præceps temerarius axis habenas,
Lumen habe, noſtræ lumina frontis habe.
Hæc tibi munus habe, quæ tam formoſa videntur.
Qui tibi viſa tamen ſi modo cæcus eras?
Viſa tamen cepere tuum mea lumina lumen.
An cum viſa tibi ſunt male, cæcus eras?
Mens tibi rapta meos oculorum inſederat orbes;
Lumina cum mitto cor tibi reddo tuum.
Torrida amore meis inhiat tua pupula ocellis,
Tu licet è gemino pellere fonte ſitim.

O ni

O nimium validæ miſeranda incendia flammæ,
Si neque ſub gemino flumine victa cadent!
Hoc in vtroque tuam ſpeculabere fonte figuram,
Inſpicies culpâ crimina ſortè tuæ.
Sydereo nobis oculauit lumine frontem
Cum Deus, & viuas pinxit in ore roſas.
Noſtra tibi voluit, diæ veſtigia formæ,
Panderet authorem condita forma ſuum.
Forte ſed erranti dum ſe mea lumina gyro
Iactant, erroris cauſa fuere tui.
En ſubeant pœnas natiuâ ſede reuulſa,
Firmaque ſiſtendi ſint modo cauſa tui.
Cuſpis Achilleo veluti contorta lacerto,
Sic tibi dent oculi vulnus, opemque mei.
Quod ſi forte omnem ſubeunt tua lumina culpam,
Meque negas tanti criminis eſſe ream;
Proxima ſunt oculis luitura piacula labem:
Ex oculis oculos diluet vnda tuos.
Sæpe ſuum lumen dum frons inhonora recondit,
Innumeras aperit mens oculata faces.
Qualis vbi cum fratre latet Latonia virgo,
Innumeras aperit nox oculata faces.
Tu tamen hoc videas, ne te tam cæca cupido
Corripiat, tenebras neue ſequare meas.
Cætera, ſi liceat, ſis cæcus; id excipe tantum,
Exemplo cupias cæcus vt eſſe meo.
Diuus amor nobis plaudentibus aſtitit alis,
Dum premeret dulcis lumina noſtra ſopor.
Ille mihi æthereo traiecit pectora telo,
Hauſit & oppoſitâ lumen vtrumque face:
Sat tibi ſi largo tabeſcant flumina fletu.
Nos oculos, lacrymas tu mihi trade tuas.
Sit ne meis tua cara ſalus, Chalaſyre, medullis
An dubitas, oculis ſi mihi cara magis?

Te

'eque quæ ſollicitat noſtri ſi mutua cura,
Si, tibi nulla mei, cura ſit vna tui.

Epiſtola VII.
LVCILLÆ CHALASYRVS.

VT mihi ceratas roſeo puer ore tabellas
Attulit, & cara verba notata manu;
'n tibi vulnifico perarata eſt littera telo,
Dixi, Amor, & tremula cera liquata face eſt
tque oculos vidi patera gemmante repoſtos,
Et gemmam gemmas contumulare tuas.
n, puer, è cœlo, dixi, cratera tuliſti,
Aurea cui dena ſydera luce micant?
rotinus impacto diſrupi vincula dente,
Et caruit lacrymis littera nulla meis.
Id tua mox geminum conuertens lumina lumen,
Talia, ſingultu concutiente, dedi.
Vos ne ego contueor tenebroſa condita nocte,
O deſiderijs nidus, & eſca meis?
umina, vos tueor ſtellantibus æmula gemmis,
Nec mea ſuprema lumina nocte premet?
O nitides flores, roſei quos hortulus oris
Nutrijt, & duro meſſuit vngue manus!
Quo tam formoſam violaſtis crimine frontem,
Vt vos tam diro dederet exilio?
'os ne mihi quondam ſtatio placidiſſima portus,
Iactarent validi cum mea corda Noti?
Nunc mihi feralem vicino lumine flammam
Sufficere, & noſtri funeris eſſe faces.
O tantum annuerent noſtris pia ſydera votis,
Vos ſinerent noſtri cernere fata rogi!
Heu dolor! infandi genus heu miſerabile lethi!
Ante oculos moriar, nec tamen aſpiciar.

Hamus

Hauſimus è vobis oculis ſitientibus ignem;
Vos modo de lacrymis pocula habete meis.
Hæc ego voce dedi ſingultibus interruptà,
Quæ dederat magno mixtus amore dolor.
Tu vero, Lucilla, meo medicamen amori,
Lumina quæ mittis, vulnus, opem ne feres?
O vtinam noſtro ſint apta medela dolori!
Si procul hic perij, num prope ſanus ero?
Cæcus eram, fateor; ſed noſtri lumina vultus
Abſtulerat vultus ſydus vtrumque tui.
Hæc tibi dum nitidà radiarent lumina fronte,
Vrere non ſolos eualuère viros,
Aſt amor ipſe tui ſenſiſſet vulnus amoris;
Sit tamen haud ſenſit, lumine captus erat.
Lumina debueram mihi vindice vellere dextrà;
Sed mihi fletus erit quod tibi dextra fuit.
Quā̄ oculos (mihi teſtis amor) tua dextera adal
Dum trahit vngue tuos, extrahit illa meos.
Ergo tibi meritas viſo pro munere grates,
Quas, Lucilla, poteſt reddere lingua refert.
Vt vero noſtris non ſis transfixa medullis,
Noſtra ſalus ipſis cui mage cara oculis?
Hoc noſtris eſt velle, tuos me ſpernere ocellos:
Vel cum nulla mei, cura erit vna tui.

Vt tibi dextra, ſic mihi fletus eruet oculos.

D. Lucia elucificata.

EVTRAP. II.

VEteris Poetæ proditur ſententia
Semet exoculaſſe phyſicum Democritum,
Malis bene eſſe ne videret ciuibus.
At e virago elucificauit Lucia,
Bonis male eſſe ne videret à malis.

* Lucilians hic aliqua verba ex Agellio.

D. Magdalena prædatrix præda.

EVTRAP. III.

MAgdala, mortales quibus illaquearat amantes
Auſa Deum paſſis illaqueare comis,
Dum iacit auratos ſacra in veſtigia caſſes,
Prædatrix prædæ præda fit ipſa ſuæ.

Eadem peccatrix piſcatrix.

EVTRAP. IIII.

QVid faciat vin' ſcire ſecus veſtigia Chriſti
Magdala demittẽs lacrymarum in flumine
Piſcatur veniam. [crines?

Ex

Ex Epiſtolis Sacrarum Heroidon. IV.

ARGVMENTVM.

D. Dorothea capite pro fide in Chriſtum plectenda prædicarat ſe mox in amœniſſimos hortos receptum iri, in queis ſine hyemis (quæ tūc ſæuiebat) iniurijs perpetua erat veris temperies Autumni iuncta fœcūditati. Ex aſtantibus Theophilus flores, ac poma ex eo horto iocoſe illam popoſcit. Virgo miſsuram ſe recepit. Obrtuncatur: mox Theophilo cœleſtis puellus à Dorothea miſſus adſtitit cum pomis, ac floribus in calathiſco cui & hanc epiſtolam addidit Poeta.

DOROTHEA THEOPHILO.

Accipe brumali promiſſos tempore flores,
Iunctaque puniceis lutea poma roſis:
Immemores nos eſſe tui ne forte putares,
Quos modo diuini flaminis aura beat.
Me licet vberibus manans alat hortulus vndis,
*Flumine * lethæo non tamen ille madet.*
Aeternum ſpirant hic omnia veris honorem,
Pictaque perpetuo flore renidet humus.

*Quod imemores faciat habitatores

Hic

Hic nitidæ tranquilla patet clementia lucis.
Hic amor æterna fulgurat igne facis.
Palmifer æthereos hic lucus opacat amantes;
Læta triumphanti carmina voce ſonant.
Dumque ſuos volucrum ſociant examina cantus,
Inter odoratum ſibilat aura nemus,
Fons micat in medium nitidis argenteus vndis.
Plurima labentes protegit arbor aquas.
Vndique pubeſcit viridanti ripa ſmaragdo:
Aurea gemmifero fulget arena vado.
Læta coloratos ducens Thaumantias arcus
Pingit olympiacæ limina prima domus.
Aeternos Aurora gerens in fronte rubores
Peruigil auratas excubat ante fores.
Intus inacceſſâ radiant penetralia luce:
Intus inacceſſum lumina numen habent.
Hic me cum primum felici funera ſorte
Libratam pennis expoſuere ſuis,
Hos tibi brumali decerpſi tempore flores,
Iunctaque puniceis lutea poma roſis.
Armati ſi forte rigent in cuſpide flores,
Dextera, non tales, cum mea legit, erant.
Scilicet hunc veſtro traxerunt orbe rigorem.
Talia pacatum non parit arma ſolum.
Prima parens vetitos ni carperet arbore * fœtus,
Terra parens vllos non dabat vlla rubos.
Iſt ubi nec tutos viderunt arbore fructus,
Vallarunt timidas ſpicula nata roſas.
Me quoque ceu rapido correptum turbine florem
Mors violenta plagis intulit Elyſijs.
Et roſa nos fuimus proprio rubefacta cruore,
Spinaque lethiferi militis enſis erat.
Et tu nunc habeas, noſtra libamina menſæ,
Floridulis rorem quem damus in pateris.

Roſa ante peccatū ſine ſpinis, D. Baſil. &c.

* Fructus.

Roſa cum ſpinis ſymbolū eſt martyris.

Croceũ in media roſà eſt pupilla, folia ſunt ſupercilia purpurea, &c.

Paſce famem pomis, ſpiramina naris odore,
Flore colorato lumina, rore ſitim.
Aureæ luteoli viden' vt te pupula floris
Purpureis cernat ſepta ſupercilijs;
Et quaſi de lacrymis cœleſti rore madeſcens
In lacrymas oculos prouocet ire tuos?
Arida cum pomis vaneſcet gratia florum,
Ni lacrymis madeant munera noſtra tuis,
Crebraque ni tepidis foueant ſuſpiria ventis,
Languida cum pomis gratia floris erit.

Ros lac eſt, quo ſydera alũt flores.

Cum matutino deſudant vda ſereno
Roris alunt teneras ſydera lacte roſas.
Et tua frugiferis virtutum florida ſertis
Nectare cœleſti pectora numen alet.
Vtque roſas circum volitantes ore ſuſurro
Florilegæ carpunt pabula mellis Apes;
In te non aliter ſuperi labentur Amores:
Pectoris arcanos tu modo pande ſinus.

Vt in prognoſticis rubor ſerotinus.

Sit rubor hic florum venturi præſcius imbris,
Qui tibi turgentes irriget vſque genas.
Felicis ſint poma rubens Aurora diei,
Quem tibi diuinæ gratia lucis aget.
Cernis odoratos vt flos diducat hiatus,
Prodat & arcanos voce ſilente ſonos?
Multifidiſque canat foliorum turba labellis
Forma ſit authoris quam ſpecioſa ſui?

Diuꝰ Amor in roſà.

Flos tibi diuini monimentum pandit Amoris;
Aſpice vulnifica cuſpide tela gerit.
Vndique purpureas foliorum en explicat alas,
Et iacit ardentes purpura viua faces.

Spina dolorẽ de peccãtis docet.

O tibi ſit telo diui traiecta timoris
Aegra ſalutifero corda dolore gemant!
O tibi correptis cœleſtis flamma medullis
Pectora vitali concremet in arrogo.

Nex

Nox ceu ſpina mihi florentes attulit horas,
Cinxit & æternis tempora noſtra roſis.
At vos, in roſeis queis ducitur hora corollis.
Credite poſt florem ſpinea ſerta manent.
Dum licet incautas procul hinc auertite dextras,
Subdola ſub molli vipera flore latet.
At tu, ſeu ſtygio moliris ab hoſte triumphum,
Accipe victrici debita ſerta comæ,
Siue iuuat verè pro relligione cadentem
Stare, damus tumulo florea dona tuo.
Plura darem; noſtros ſed mox delatus in hortos
(Nec mihi mens fallax) hic tibi plura leges.

Præcinit martyrium Theophilo, vt vere paullo poſt, &c.

Iunctus Veri Autumnus.

EVTRAP. V.

THEOPHILVS, ANGELVS.

The. F*Ormoſe mi puellule,*
Vnde, rigente brumâ,
Eburno geris calatho
Hæc poma, floſculoſque?
An. *Autumnus vbi frugifer,*
Brumâ rigente procul,
Aeterno Vere floridus
Fert poma, floſculoſque.
The. *En Ver in flore video,*
In pomulis Autumnum.
Hic vnà Ver pomificat,
Floreſcit hic Autumnus.

Commutatio, & commixtio temporum, &c.

Ieſus Lactens.

EVTRAP. VI.

Oculi, vt vbera lactā; vbera, vt oculi, lacrymantur.

Humentes oculos lactentis in ora puelli
Declinat tacito fixa dolore parens.
Gemmaque per niueas dum voluitur vda papillas
Mixta puer lacrymis lactea dona bibit.
Sic tibi, Virgo, ſinus lacrymantur, & vbera; lactant,
Vbera ceu fontes, lumina rore Deum.

Idem.

EVTRAP. VII.

Virgineo, Diuine puer, de pectore pendes;
Ex oculis pendet ſaucia Virgo tuis.
Illa tibi niuei mortalia pabula lactis
Sufficit; ætherea ſufficis ipſe faces.
Illa tibi vires infert; tu, nate, parentis
Lac trahis vberibus, cor rapis ex oculis.

Idem.

Qui paſcitur inter lilia &c.
Ego lilium conuallium, &c.

EVTRAP. VIII.

PVpule, virginea
Sinus inter Lilia
Inſtar agni paſceris
Idem es virginea
Suque vallis lilium,
Viuum nempe lilium
Viua paſcunt lilia.

Agnus qui paſcitur inter lilia.

Lilium conuallium.

Ad Chriſtum vulneratum, & cruentatum.

EVTRAP. IX.

VVlnera mille tibi: mihi ſint, rogo, lumina mille,
Flumine ut fletus, ceu tibi ſanguis, eat.
Si tamen haud tanto dignaris corda dolore,
Sit mihi ſit ſaltem non doluiſſe dolor.

Vt tu flumina cruoris, ſic ego lacrymarum.

Chriſtus infans in præſepio. D. Amoris aucupium.

EVTRAP. X.

Rigenti fœno.

Dic, qd in ſtabulo latitans, Amor, occulis alas?
Quid iacet horrenti pupulus ille toro?
Quid lacrymæ, tenerous notat vagitus ab ore?
Ah video; cara nectitur arte dolus.
Scilicet implicuit rigido puerilia fœno
Membra velut caſſes aucupis inſtar Amor.
Illicit & planctu pro dulci in retia cantu:
Pellicit ad lacrymas, elicit inde faces.

Ex vndâ faces.

Rediuiuo Chriſto Deipara.

EVTRAP. XI.

Nate, triumphato dum te mihi reddis Auerno,
Caraque diuinis oſcula libo genis;
Deficio prope victa tui dulcedine amoris;
Vitaque in amplexu mors mihi penè fuit.

In vinoſum.

Doliaris vita. Prouerbi

EVTRAP. XII.

Vt olim in Tiberium Neronem.

QVid Biberium Meronem
Dentes dolijs canino?
Nil eſt illo in re frugi.
Vitam ducit doliarem.

Nō pauperem, & cynicus olim Diogenes i dolio, ſed ebriolum e dolio, &c.

In hoſtes Muſarum.

EVTRAP. XIII.

THYRSIS, SATYRVS.

Thy. NVper ſiloni capero
Vibriſſaſperqnientus
Fœtenti ab ore enantiat:
Vateſque, Apollinemque, Aonidaſque
Ceu fœta nugis nomina,
In malam rem pnnolæis
Præcipitanda è rupibus.
Id fama vatis auribus
Satyropei adminurmurat.
Is ima aſylo ſanctius præcordia
Impium. Diris caput diris deuouit;
Repente fœdo ſacra lues vlcere
Exèdit os ſacrilegum,
Totoſque paſſim populata vultus
Immanes liquit oculos. Sa. Nescilicet
Deeſſet quod coruus aleret.

Monſtrum alij quem i detur ſemel hæc mōſtra verborum Lucilianorum.

Diis furijs

Fortis vt Mors Dilectio.

Ex Epicodramate Authoris.

CHOREA I.

Viua Mortis inſtar Amor.
Flamma rogalis facula Amoris.
Vbi cogitur amantium
Alter abire,
Alter obire
Cogitur diſsidio.
Robore pari, paribus Amor
Morti pugnat ſpiculis;

Volitantes armat armos
Leuis vterque remige penna.
Illa falcem, ille facem,
Fata minantem;
Corda cremantem
Sæuis rotant dexteris
Rudis hic primis, illa ſupremis
Alitur ſuſpiriis.

Falcē Mors fata minantem, facem Amor corda cremantem.

Ima ſummis æquat Amor:
Amor honorem, honor Amorem
Dant ſe pari peſſum vice.
Gemmea rudi
Sceptra ligoni
Aequa Mors, mapalibus
Ditia parcis culmina regum
Viro iungit ludicre.

Oīa æquant Amor, & Mors.

Poſt

Pallet amans: moribunda
Prope volantis mortis ab vmbra
Ora pallent. Mors, & Amor
Illa senectæ,
Iſte doloris
Frontem rugis exarant.
Languidus æger æſtuat, ægris
Languet amans æſtibus.

Pallor moribundorum eſt ab vmbra vicinæ mortis.

Mors ferali caute caſſos
Lumine vitæ collocat artus:
Viuæ mortis inſtar Amor
Lactea amici
Pectoris vrna
Cor amantis tumulat.
Amor excordes docet amantes,
Et amentes degere.

Mors corpora tumulat ſub marmore; Amor corda ſub pectore Amici, in quo magis eſt, quam in amante.

Mors ſupremi nube ſomni
Cœca natantes condit ocellos.
Et amicas amor frontes
Fulgure facis,
Fulmine teli
Cæcus elucificat.
Nitidos Chriſti Magdala vultus,
Quos tuetur, quæritat.

Eripiunt oculis lucē mors, & Amor.

Cæca in hero quærit herum.
Procul ab ore languet amato,
Prope videt quem non videt.
Pectore corda,
Lumina fronte
Herus olli abripuit.
Iacet exanguis ore, colore,
Habitu, ſilentio,

Cū poſt reſurrectionē ſub effigie hortolani, &c.

Sed ſilenti prædicat ore:
Viua mortis inſtar Amor.
Adde vocem funeralis
Tu ſilenti ſilex antri.
Ecquid reris dedere
Cor amori? Echo. Moris.

In Deiparæ natalem Diem.

Quæ eſt iſta quæ progreditur quaſi Aurora?

EVTRAP. XIV.

Ad Auroram.

Dic, Aurora, tam rubentem
Ore geris purpuram,
Quàm nitentibus labellis
Hæc Marilla purpurat?
Tam ne tibi ſerenata
Fronte micat lucifer,
Vt gemmeolis ocellis
Hæc puella fulgurat?
Velas caput tam decorum
Flauo nubis vellere,
Vt aureolis capillis
Hæc puſilla rutilat?
Dic, Aurora: gere partes
Iudicandæ, & iudicis.
Sed dum loquor vanuiſti.
Fuga victam arguit.

Tu, ô echo antri, vbi Chriſti ſepulchrum, eſto vox exanimatæ Magdalene, ac dic: ecquid, &c. Echo funebris.

à Mariæ nomine.

Aurora Monicula lucifero.

Aureus fulgor maturinus capilli ſunt aurei Auroræ.

Breuis eſt Aurora, & [illegible] conſcia, &c.

Chri-

Chriſti infantis vagitus.

EVTRAP. XV.

DVm vagis non ſola tuæ præcordia matris,
Sed mollire tuo ſaxa dolore potes.
Antra pŭ vicina gemũnt miſerata querelis.
Vab tua lingua ſonat, ab caua ſaxa tonant.

Diuæ Lucia, Catharina Senenſis, Apollonia, Agatha, Euphemia, Magdalena D. Amori è proprijs cruciatibus munera conferunt.

EVTRAP. XVI.

Nunc Chorus vniuerſus, nunc ſingulæ canunt.

Ch.vn. *ACcipe nō vnũ nō vno è corpore munus.*
Lu. *Lumina.* Ca. *cor.* Ap. *dẽtes.* Ag. *vbe-*
Eu. *labra.* Mag. *comas.* *(ra.*
Ch.vn. *Seu gẽmis te ſerta iuuant, ſeu flore corollæ,*
Serta tibi, et flores munera noſtra dabũt.
Lu. *Sapphiros oculi.* Ag. *turgẽtes vbera conchas.* Gemmæ, & ſolida.
Ca. *Cor pelagi baccas.* Mag. *aurea texta comę.*
Eu. *Purpureis carpes rubicunda coralia labris.*
Ap. *Sertaque gemmanti candida dente leges.*

Lu.

Vt: fluuiorum rex Eridanus. Virg. Aen.

Lu. *Hyacinthos oculi.* Ap. *candentes lilia Dites.*
Ca. *Cor ruris baccas.* Mag. *ſpicea ſerta coma.*
Eu. *Purpureas carpes rubicundo ex ore corollas.*
Ag. *Et gemina uberibus lactea poma leges.*
Ch. vn. *Quin etiam ſi forte tibi deſtituerit arma*
Iſus, & imbelles ſuſſerit eſſe manus:

D. Amor armatura tormentis earũ diuarum.

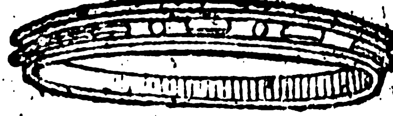
Lu. *Tela oculi,* Ma, *crines torquent ſpicula neruũ.*
Eu. *Curua arcum, rutilas rubra labella faces.*
Ca. *Cor pharetrã.* Ap. *dentes acuenda ad ſpicula* (cotes,
Ag. *Vbera de molli marmore ſcuta feret.*

Chriſti delatio in Ægyptum.

EVTRAP. XVII.

TEmpus erat ſeras cum Phœbus duplicat vm- (bras,
Suſcitat & primas Heſperus axe faces.
Feſſa ſub annoſa conſederat ilice Virgo,
Dum peteret Pharij barbara tecta ſoli,
Triſtior ora tuens pendentis ab vbere nati
Ingemit, ac tales ſoluit ab ore modos.
Hiccine nocturna dulcis mea vita ſub vmbra
Degere, an incœptum vis peragamus iter?
Pro puero, peragamus ait Ioſephus: abibit
Nox procul acta; tuo ſol iacet ecce ſinu.

Sol iuſtitiæ.

Lacrymæ.

ELEGIA I.

HVc ades ô madidis elegeia triſtis ocellis:
Carmen erunt lacrymæ, flebile carmen amo.
Da mihi tranquillo rorantia lumina fletu:
Diſſona ſunt ſiccis triſtia verba genis.
Nectare tam dulci mortalia corda madeſcunt
Dum lacrymæ ſenſim exuſta per ora cadunt,
Vt Deus aſtrifero cœli deſcenderit axe,
Vt ſua flebilibus corda rigaret aquis,
Ille Bethaniadis fatum miſeratus amici
Fleuit, & occaſus gens ſolymæa tuos.
Vos lacrymæ fontes, dico vbi corripit ignes, — Vt de fonte quodam in mirabilib. Mundi.
Extinguitque tuas mens, Erycina, faces:
Ad vos lethali culpæ traiecta ſagittâ
Aduolat, & Stygium pectore virus agit.
Vobis, dum geminâ fingunt vos lumina conchâ, — Oculi conchæ, in quibus Margaritæ lacrymarum.
Cedit Erythræi candida gemma vadi.
Si quando iratâ molitur fulmina dextrâ
Omnipotens, veſtro frangitur ira mari.
Vt Venus Aegæo, veſtris ita ſurgit ab vndis
Diuus amor: lacrymis pabula lactis habet;
Dant puero cunas, & paruas lumina cymbas;
Labitur, & placidi littora cordis adit.
Per vos, occultæ nitida vt ſpecularia mentis,
Quàmlibet arcani pectoris ima patent.
Vos oculi roſeis fundunt vt verba labellis,
Et taciti partes multa loquentis agunt.
Per vos, contractæ ſurgunt vbi nubila frontis,
Et ſubitus tepidæ labitur imber aquæ,

Picta

Picta ſerenatis intermicat Iris ocellis,
Filia mæſtitiæ, nuntia lætitiæ.
Tollunt ſe veſtro vernantibus ardua ramis;
Et noua virtutum germina rore virent.
Scilicet hoc ignes animorum temperat imbre,
Dum ſua diuinus ſpicula cudit amor.
Cor puteus, geminis oculorum ducitur vrnis,
Quæ leuat æternam nectaris vnda ſitim.
Felix turgenti reſolutum lumine flumen,
Dum labra, dum malas, lutea mala rigas
Purpureus viuo dum te vehit alueus oſtro,
Sunt tibi flauentes aurea ripa comæ.
Aſpice, nos lacrymas quicquid natura coercet,
Quicquid habet tellus, quicquid & aſtra, docent.
Montana cautes, teneroque virentia muſco
Guttarum gelidis fletibus antra madent.

Flumina lacrymæ sũt, Naiadum. Succinũ, & gummi.

Flumina gramineas curſu lambentia ripas
Deuoluunt mœſtis Naiades ex oculis.
Flent Phaethontiades, flet pallida Phyllidis arbos,
Balſamaque, & ſciſſo myrrhea virga libro.
Vitis, vt incuruo deiecit brachia ferro,
Luget; & è grauido palmite gemma tumet.
Cana iugis verno glacies cum ſole liqueſcit,
Fert abitura ſui ſigna doloris hyems.
Aurea luteolo dum ſe Tithonia vultu
Exerit, & roſeos luce coronat equos,

Rores lacrymæ ſunt ridentis Auroræ.

Ridet; at in riſu lachrymas ex ore cadentes
Excipiunt molli roſcida prata ſinu.
Vos etiam largos mea fundite lumina riuos
Dum licet, ac nondum vos premit atra dies.
Hoc Acheronteas reſtinguite flumine flammas,
Hæc ſata ſint, læta eſt vnde petenda ſeges.
Sint lachrymæ noſtro gemmata monilia collo:
Hæc micet in digitis lucida gemma meis.

O mihi

O mihi ter madeant, oculis quot fulget olympus!
O mihi: ſed lachrymæ dicere plura vetant.

Lacrymæ lacrymis [illegible] impoſuere.

Riſus.

ELEGIA II.

EOas rubicunda fores Aurora recludens
Ridenti nitidum prouocat ore diem.
Purpureas Zephyris placide criſpantibus vndas,
Sub tremula ridet cærula luce Thetis.
Multiplices florum verno iam tempore riſus
Fundit odorifero Flora benigna ſinu.
Occidit in riſu, crocea ſub tegmine nubis
Dum ſol occiduis lumina condit aquis.
Conſociant auræque ſuos, lymphæque cachinnos.
Ingere læta tuos tu quoque, muſa, iocos.
Ite, quibus fatuo laſciua licentia riſu
Soluit in obſcœnos ora remiſſa modos:
Ite: dolor vobis poſt gaudia naſcitur hæres.
Innocuos riſus noſtra Thalia canit.
Mater vt alliſit puerilibus ora labellis,
Innocui riſus excutit inde faces:
Præcipue ſi quando ſinum titillat, & alas,
Ludit & in tenero corpore blanda manus.
Tunc licet vndanti pueri mens ebria amore
Pectora deſtituens ora ſuprema petat;
Haud tamen expirat: namque ipſo in limine vitæ
Præcludunt ſubitæ gaudia mortis iter.
At ſi turgidulos nati plorantis ocellos
Mœſtaque turpantis viderit ora parens,
Porrigit oſtrino ridentia mala colore:
Protinus arridens arripit illa puer.

Riſus naturæ varius poëtice deſcriptus.

Dumque

Dumque hilaris verſatque manu, vultumq. renidet,
Ora gerit pomi picta rubore ſui.
Pulcra quidem facies, ſed tum pulcherrima riſus,
Fletibus humentes cum maduere genæ.
Quam vt æquoreis nitidum caput extulit vndis
Lucifer, aſpectu lucidiore micat.
Sæpe (quis hoc credat?) ridenti lumina fleta
Læta madent, lætus ridet in ore dolor.
Pullulat, vt felix fecundo funere Phœnix
Riſus ab extremæ funere mæſtitiæ.
Purpureis cunaſque locat, nidumque labellis:
Educat hunc blandis Gratia ſuauiolis,
Delitiæ luſuſque leues, hilareſque lepores
Huic agitat ſocios, turba iocoſa choros.
Nunc oculos, alternanti nunc ora volatu
Inſilit, vt variæ brachia frondis auis.
Nuncque ſupercilijs, roſeo nunc oris ab arcu
Callidus occultâ cuſpide corda ferit.
Gratior interdum tremulis ſcintillat ocellis,
At iacit è tremulo fulgure fulmen Amor.
Luteolis cum blanda patet caua foſſula malis,
Riſus in hac paphiæ delitet inſtar Apis.
Ille genas puppi blandè ridentis ocellat,
Retia ſub teneris occulit ille roſis.
Ille graues animi tenebras, noctemque reſoluit,
Et procul obſcuræ nubila frontis agit.
Ille docet molles præcordia inire choréas,
Crebraque ſubſultu corda micante quatit.
Floridulos pingit, ceu prata nitentia, vultus:
Ille roſas niueis inſerit areolis.
Oraque quæ cunas dederant, dant molle ferẽtrũ,
Flammeoliſque locant buſta, rogumque labris.
Hic mihi ſupremo tumulati in funere riſus
Ludicra ridentem conde Thalia chelym.

Vor.

, elegi, ridere nefas miſerabile carmen :
Monſtra ſed ad riſum vos tamen iſta decent.

hriſti à Matre ad necem diſceſſus.

EVTRAP. XVIII.

V Ox vbi, Virgo vale, maternas perculit aures,
Rettulit illa nihil, ni, mea vita, vale.
atus abit, labentis abit tum vita parentis.
Reſpicit, & languens ſuſtinet ille latus.
x vbi, vitali remeante in membra vigore,
Redditur hæc vitæ, redditur ille viæ.
miſeranda parens, tibi vitam linquere vitam
ttulerat, vitam reddita vita fugat.

Abeunte Chriſto, abibat vita matris. Reſtitit Chriſtus vt matrẽ fulciret labentem. dũ ergo deficit mater, vitã habet præſentem .i. Chriſtũ, cũ redit matri vita, vita Chriſtus abit.

Idem.

EVTRAP. XIX.

Deipara loquitur.

Ate, an abis? Morior. ſed ſenſu fixa doloris
Me tamen, heu, vitam ducere corda probãt.
imus, an morimur? viua an ſpectacula mortis
Nec ſatis exanimis, nec bene viua gero?

Quia & dolorem percipio, & tamen ſine vita .i. Chriſto, ſum.

Idem.

EVTRAP. XX.

IBat quò patris mandata ſuprema vocabant
Chriſtus materno è pectore corda trahens.
Senſit id infelix Virgo, dictaraque nato,
Cor mihi redde, fuit; ſed ſine corde fuit.

Idem.

EVTRAP. XXI.

ANte necē cor, nate, tuum cū matre relinquis:
Scilicet hoc prius eſt, quàm moriare, mori.

In noctem Chriſti Natalem.
Nox ſicut dies illuminabitur.

EVTRAP. XXII.

QVid ni diem nox datura
Verum ſolem paritura?

Ch[illegible]

Chriſtus in Cruce.
D. Amoris aucupium.

EVTRAP. XXIII.

ARbore funereâ laceros Chriſti explicat artus,
Et latet in lateris vulnere diuus Amor.
Chriſti mens ſi quâ pio librat a volatu
Incidat in plagas, ſentiat eſſe plagas.

ARGVMENTVM.

Bibiana Perneſtana Franciſci Gonzagæ Caſtillionis Principis vxor, accepto de dubiâ mariti ſalute nuntio, nudis, & cruentis iuit pedibus ad Deiparę templum, cui nomen à roſâ.

IDYLLIVM III.

QVà læti colles nitidas vere frontes
Ad liquidum Benaci comunt ſpeculum,
Citrea auratis ſylua diues pomis
Lymphas obumbrans, viridante clypeo
Igneos Phœbi procul arcet arcus.
Magnanimus hic heros gentis decus
Gonzagæ, cui vicinæ parent arces,
Venaticos labores & curarum
Algentibus leuabat auris pondera.
Cum prope obiecta collium
Cliuoſa videns dorſa ſuſpirauit.
Iubatus Titan radijs dum medios
Morari curſus, & anhelos viſus
Aeſtus lenire dulces ad querelas.
Colles, dumoſi colles, & fragoſæ
Montanæ rupes, vos ne fuſo (heu dolor!)
Heu dura pij monumenta Amoris!)
Fuſo ne vos cruore
Sparſit, quam mihi paribus
Iugarat Amor tedis?
Cum leuæ ſerens murmura

Marchio maritus loquitur.

Olli

Olli me ferro ſaucium
Incerta rumor aura ſuſurrauit.
Teneros illa tum nudata pedes,
Roſcida ocellos, decolorque vultus
Veſtras per cautes iis, qua ſcruposi
Templa recludunt calles, templa magna
Cœlitum matri quæ dicauit fauſto
Roſarum nomen omine.
Crinibus aurum, adamantas oculis,
Pyropos pede ſaucio
Fundebat illa mea
Tot vna vitæ pretia.
Ceu flauis æſtas crinibus,
Nimboſis hyems oculis, cruentis
Ver roſeum veſtigiis, tergemino
Inſignis ibat tempore.
Aureo talis iubare
Crinita fundens gemmeos
Aurora rores, æquora,
Celſaſque frontes collium
Oſtrino pingit fuco.
Formoſus in exangui
Nitebat ore dolor: madidantes
Flectebant aſtra ocelli.
Tum ſic effari: En agite cruentis
Rorate, pedes, lacrymis.
Oculis eſte pares, & dolori
Tributa meo ſoluite.
Vir, mea vires, meum cor, heu ſaucius,
Exanimiſq; iaces: corde ſaucio
Quid ni mi cruor emicet?
Te ſuperante lubens hic exanguis
Victima amoris concidam.
Noſter hic ſanguis, ni me vota fallunt.

Crines videbãtur aurum, lacrymæ adamãtes, guttæ cruoris pyropi.
Videbatur Marchionissa crinibus flaua æſtas, lacrymis pluuia hyems, guttis cruoris purpureum ver.
Videbatur aurora & crocea, & purpurea eſt roribus matutinis.

Incolumem vel mihi te reponet,
Exanimem vel tibi me componet.
Rigata meo creſcite cruore
Frondoſæ comis arbores.

> Habes, ô Amor, purpureũ atramentũ, vnde, calamo ex alis detracto, ſcribas, &c.

Tuq; , Amor, telum, calamoſue alarum
Cruore tingens, duras
Inſcribe cautes, & venturis meos
Saxa dolores eloquantur ſæculis.
His plura gemens, laceros
Citabat illa pedes,
Vulnera pedum cordis addens vulneri,
Vulnera pedum cordis temnens vulnere.

> Guttę cruoris in eius plantis videbantur purpureæ roſæ, aut folia roſarum quaſi labella florida inhærentia, &c.

Roſarum ad delubra roſulentum
Signabat iter. Teneras
Calcare roſas, aut roſarum oſculis
Impreſſa putes niueis
Labella plantis inhærere florea.

> Herbæ roſcidæ dũ illi cruorẽ abluũt, pro argenteis guttis recipiunt rutilos pyropos.

Eunti pedes herbulæ
Argenteo dum rore lauant, rutilas
Rependit illa gemmas.
Nitidi calces, ceu marinæ conchulæ,
Oſtro madebant Tyrio,
Flucticoloris herbido
Prati labentes æquore
Punicei liquebant
E viuo fontes ebore.
Lactea puris, & ſpinarum neſcijs
Manabant roſis lilia.
Calidæ ætnæis pares niues niuibus
Liquidas vomunt flammulas.
Ignea ponè pedes lucet ſemita.
Sydereo cui lacte cedit candicans

> Marchio maritus loquitur.

Orbita Olympi. flammæ adhuc ſuperſtitis
Agnoſco, adoro, exoſculor veſtigia,

M

Marmoreis è plantis
Scintillas, Amor, excutis;
Viuaces vnde tibi igneſcunt faces,
Queis mea calent pectora.
Tenerum marmor, & fodinæ mobiles,*
Per iuga ſenta collium tam nobiles
Prodigitis carbunculos?
Hinc tibi plena abunde
Diteſcat, Amor, phàretra.
Nudo ſub gradu tellus
Superbit purpurantibus
Veſtita gemmis, & regali murice.
Formoſi pedes, mea
Tanti ne vita quidquid eſt, vt vobis
Vitalis humor effluat?
Eheu meus è veſtro
Vulnere ſanguis abit.
Ah duræ nimis, diræ nimis cautes,
Tam pio nondum mites
Molleſcitis liquore?
Sed forte dum gemellæ
Oſcula plantæ pangitis,
Exulcerant tenellam
Aſpera labra cutem.
Tediferi pueli,
Gens hymenæa, Amores,
Seduli alarum molles
Sternite eunti plumulas.
Per gramina ſanguineum
Legite, vt Apes, rorem. Ad cruentas
Tela lauate cotes.
Heu ſaga mitis, magico
Quæ nuda pedes ritu cœlum trahis.

* Sic pedes appellat.

Impetrauit .n. vitā marito.

Tuus mi cruor flectere adamantinas
Parcarum colos valuit.
Amica cœlo Siren,
Quæ lacteis innixa pedum ſcopulis
Purpureum per æquor
Flebili Diuos cantu
In tua vota rapis.
Prouida pugil tacito
Exuta pedes gradu in me ruentem
Ruis in mortem, & auerſam ſubruis.
Incondita venatrix,
Artis ab arte negligens;
Comarum caſſes lacerata, fracto
Madidæ frontis arcu,
Sanguineo fucata pedes minio,
Amoris hinc, & hinc doloris gemino
Stipata latus catulo,
Tantoſne per labores
Venare mi ſalutem?
O pectoris præcordia
Prædata mei! Dolituro plura
Venaticum ſtrepente cornu claſſicum
Curas abrupit. Dulceamari nuper
Præda dolorem mox prædator proſilit.

Quasi purpureis cothurnis.

EVTRAPELIARVM POETICARVM

Liber Tertius.

Roſa Deiparæ annuens.

EVTRAP. I.

V*irgo parens roſeam*
Allocuta floſculum,
Vnde tibi regiæ
Honos, ait, purpuræ?
An ne meus indidit
Hanc tibi puellulus
Purpurante genulà?
Vix hæc Virgo: floſculos
Leuis aura compulit:
Tunc inflexo vertice
Roſa verbis annuit.

Incuruatâ ab aura.

Verecunda pueruli Ieſu modeſtia.

EVTRAP. II.

N*Octe vigil intempeſtâ*
Aſtra puer intuens
Aſſidentem compellauit
Ore matrem blandulo:

Ecquid ſyderum nitore
Scintillante pulchrius?
Fronte geris quæ ſerenâ,
Mater ait, ſydera.
Tum puellus verecunda
Ora pingens purpurâ,
Nocte viſus intempeſtâ
Os Auroræ pandere.

Auræ captatio.

EVTRAP. III.

MONTANVS, THYRSIS.

Mon. QV*id, ò lente, ſub vmbroſâ,*
Thyrſi, iaces pòpulo?
Thy. *Tibi frondes ventilatis*
Eloquantur folijs.
Mon. *Vidi: vana pòpularis*
Captas auræ flamina.

Mœſta Pietas.

In funere Leolazari Halleri Placentinæ arcis præfecti.

EVTRAP. IV.

POETA. PIETAS.

Po. *QVæ laceris turbata genis matrona capillis*
Pectoraque impacta tūdis aperta manu?
Pi. *Sum Pietas, orbata meo quæ funus alumno,*
Et mihi ſupremas exequor inferias.
Po. *Quid galeæ, quid tela notant acclinia buſto?*
Fuſa quid ante tuos bellica parma pedes?
Pi. *Belligera Hallèro vixi viuente, cadente*
Heu mihi, defectis viribus, arma cadunt.
Po. *Hallèri non vlla tui ſubeuntis Olympum,*
Me cupit, ò Pietas, ſola tui pietas.

Biſannis Fluuius.

ELEGIA III.

In funere Auguſtini Grimaldi patritij Genuenſis lectiſſimi adoleſcentuli.

GLaucus arundineâ redimitus frõde Biſannis
Fuderat herboſis humida membra toris.
Dum vitreos latices muſcoſâ voluit ab vrnâ;
Per ſata dum liquido labitur vnda pede;
Olli præcipiti vaga fama inuecta volatu
Aſtat, & arcanos murmurat aure ſonos.
Tum ſenior lacrymis augens manantibus vndas
Ingemit, ac tales ſoluit ab ore modos:
Ergone vix primæ cecidiſti vere iuuentæ
Rara Grimaldèæ, floſcule, fama domus?
Ten' ego ſperaui, per quem mihi Tigris, & Indus,
Nilus, & auriferi cederet vnda Tagi?
Ergone, Mors, dirâ potuiſti incidere falce
Tam nitidi rarum floris, & oris opus?
Oris opus, quod moris opes candore notabat,
Ne foret ingenio diſſona forma ſuo.
In te, care puer, priſcis nil inuida ſæclis
Spectarunt puerum ſæcula noſtra ſenem.
Ingenio antèibas ſocios, virtutibus annos,
Formam animo, morum nobilitate genus.
Dum mens aſtra colit, dulces dum cura parentes
Obſequioſa, colit te ſine labe pudor.
Alluſio ad ſymbolum Collegij no *Te Farneſiaco vernantia Lilia campo*
Palladij patriâ mellis amore trahunt.

Inter

bilium Parmæ, quod Aluearum eſt, &c.

Inter honoratos viſendum fecit Ephebos
Nobilis ingenuo qui fuit ore pudor,
Qualis odoratos inter lectiſſima flores
Purpura Pæſtanæ fulgurat vna roſæ.
Intereà lentâ morborum tabe leuandus
Dum repetis patrij littora amica ſoli,
Occidis: externis heu vitæ certior oris:
Heu patria; heu nato facta nouerca tuo.
Parma tibi mortis fracturam ſpicula parmam
Anteferens tutam fida tuliſſet opem.
Heu mors crudelis! cur ſaltem lumina mater
Non potuit carâ condere mæſta manu?
Vltima nec rapuit moribundis oſcula labris,
Aut tremulo extremum legit ab ore animum?
Dum tamen extremas tenero daret ore querelas,
Addidit hæc matri verba ferenda ſuæ:
Dicere, mater, aue mors abſtulit: accipe ſaltem
Mittimus extremâ quod tibi voce, vale.
Hæc mihi lux teſtis, properâ quam morte relinquo,
Me ſine materno triſtius ore mori.
Spes tamen hæc noſtros ſolatur fida dolores;
Te ſuperante mei parte ſuperſtes ero.
Cœlicolum me dia parens vocat æthere ab alto;
Corpus habe mater, cor habet illa meum.
Talia mandanti ſupremâ lumina nocte
Mors premit, an lenis mortis imago quies?
Sæua parens quæ cuncta ſemel nigrantibus alis
Obruis, hoc vno mitior ore nites.
Fœlix mortales cuius tranſuecta procellas
Tam cito tam tutum cymba peregit iter!
Mors dedit optatos alarum flamine ventos,
Et ſecuit facilem per freta falce viam.
Iam te, dic puer, placidis alit hortulus auris,
Nonus olympiacâ quem rigat amnis aquâ.

Et

Cœlum criſtallinum. *Et modo ſydereos per prata micantia flores*
Demetis, aſtriferi floſculus ipſe ſoli;
Aut leuis aſſultans volitantes inter amores,
Aliger arguto proteris aſtra pede.
Quid nato, miſeranda parens, tabeſcis adempto?
Deſine, nam lacrymis læditur ille tuis.
Te vocat ad ſuperos: tremulo (viden?) annuit aſtro
Inter Lædeas tertia flamma faces.
Vos Nymphæ, noſtro Nymphæ quæ luditis antro,
Candida Cymothoe, lutea Calliroe,
Et quaſcũque vagas noſtra hæc alit vnda ſorores,
Ferte puellari florea ſerta rogo.
Pallentes violas, immortales amaranthos,
Lilia virgineis fundite picta roſis.
Nobilitas diſciſſa ſinum, percuſſa lacertos
Aduolet, effuſis ante ſepulchra comis.
Virtutum, Charitumque choris leuis aggemat Echo,
Hunc geme pro miſero, Thracia mater, Ity.
Tu vero quicunque gradum molire Viator,
Da lacrymam, florem forte refundet humus.
Mutauit vrnam in oculos, vnde, &c. *Cœrulus hæc genitor: tum fractâ turbidus vrnâ,*
Protulit è mœſtis flumina luminibus.

Roſa

Roſæ

E cruore D. Franciſci flagello ſe cædentis.

EVTRAP. V.

EN tibi, non paphÿ, ſed caſti è ſanguinis imbre
Edita ridenti fulgurat ore roſa.
Aſpicis vt tanti præfert miracula facti,
Dignaque non dubià ſtant monumenta fide?
Spina doloriferi de cuſpide nata flagelli
Hinc riget, in foliÿs ſanguis & inde rubet.

Lilium.

Quod pingitur in manu Angeli ad Deiparam nuntij.

CANTICVM I.

CVr ab alto lapſe, tua,
Paranymphe, dextra-
-Niuea niuea
Lilia geſtat?
An vt diua te beati
Veris æuo floridum
Lilium ſuperi
Norit Hymetti?

Niuea manus geſtat niuea lilia.

Varia ſymbola poeticè lilij in manu Angeli, &c.

An

An optatum defers orbi
Lilium conuallium;*
Lilia lilium
Pabula poſcens?
An vt candens nuptiarum
Spinas inter lilium,
Virgo tuebitur
Dona pudoris?
An in lacteum ſe florem
Sponſus Amor induit,
Et ſua lilio
Abdidit arma?
In bianti en croceæ
Fauce floris lingulæ
Tela produnt aurea,
Recuruata folia
Arcum, & alas,

*Quod paſcitur inter lilia.
Spinea tæda in nuptijs olim accendebatur.

D. Amor in Lilio.

Fœnerator.

De Abdone è paſtoribus, qui Chriſtum recèns in præſepio natum inuisère.

EVTRAP. VI.

Bethlemius dum lacte nouo cunabula Chriſti
Munerat, bis Abdon onerauit munera dictis:
Fœnerat hæc Abdon niuei tibi pocula lactis;
Fœnora reſtitues æterno nectaris hauſtu.
Nempe piè iudæus erat.

D.Ioan-

D. Ioãnes Euangeliſta ſupra pectus Domini in cœna recumbens.

EVTRAP. VII.

Ergone de noſtro quiſquam te prodere cœtu
Auſit in hoſtiles, ò mea vita, manus?
Hei mihi, deficio, ſubitoque dolore labaſcunt
Membra, ſoporiferà lumina nube latent.
Forſan & hic placidi morerer ſub imagine ſomni,
Si quis in hoc mortem poſſet obire ſinu.

Idem.

Ego dormio, & cor meum vigilat.

EVTRAP. VIII.

TV mihi cor: me ſõnus hẽt, tu peruigil adſtas;
Sic ego dormio, & cor meum vigilat.

Tragœdia exanimata.

In funere Illuſtriſſimi Comitis Pomponij Taurelli Tragici Poetæ.

EVTRAP. IX.

SVum parentem morte ſublatum videns
Pomponium Tragœdia,
Has ante moles pectus exertans ſuo
Mucrone fixa concidit.
Si quaeris ergo quid ſit hoc ſpectaculi,
Tragœdiæ Tragœdia'ſt.

E Sacrarum Heroiodon

EPISTOLIS V.

ARGVMENTVM.

Suſannam (quæ in Danielis cap. 13.) in pomarij fonte lauantem gemini ſenes Iudices rimati occupant, ad flagitium inuitant. Abnuentem ficti adulterij ream traducunt. Interim dum in carcere detineretur, paullo antequam ad ſupplicium extraheretur, marito Ioachimo has literas, poetà dictante, raptim ſubmiſit.

SVSANNA IOACHIMO.

SI noſtros irata negant tua lumina vultus
Viſere, ne ſaltem viſere verba negent.
Coniugis extremas ne dedignare querelas:
Sit ſatis alloquio me caruiſſe tuo.
Ignotas mirara notas? ſua ducere chartis
Verba catenatæ non valuere manus.
Fama loquax miſeras tibi iam compleuerit aures,
Preſſerit vnde meum tanta ruina caput.
Sæpe ſed incerto quoniam rumore vagatur,
Et tam ficta ſonat, quam benefacta negat;

Serica quæ mitto Phrygÿ cape munera texti.
Hoc ſeries noſtræ pingitur hiſtoriæ.
Dum vacat exiguo ferratis tempore vinclis,
Hoc manus artifici deproperauit acu.

Inuentum texti poeticum.

Hic fontem, me in fonte vides, hic fronde doloſæ
Exploratores occulit vmbra ſenes.
Si qua mihi inſido vixiſſet pectore flamma,
Obruta fontanis non obÿſſet aquis?
At noſtris hauſere ſenes è fontibus ignem,
Vincere quem gelidi non potuere lacus.
Tecta ſub annoſis latuere incendia canis,
Ignibus algentes intepuere niues.

Etiã ſi Laurus à fulmine tuta dicatur.

Grandæuos vmbroſa procul laureta tegebant,
Hos tamen immiſſo fulmine fixit Amor.
Ergone fœdamur puro dum fonte lauamur?
Et rea labis agor cum ſine labe fui?

Poetica fontis inuẽtio.

Artis opus miræ cælatus marmore ſerpens,
Cuius ab expanſo deſilit ore liquor,
Sibila dum ſimulat, tacita me voce monebat;
Effuge, non vndas, ore venena vomo.
Ille mei fletus, ni mens mihi læua fuiſſet,
Fons erat, ille meæ fons & origo necis,
Me ſimul amotis ſolam videre puellis,
Ecce ſenes celeri proſiluere gradu.
Aſt ego, diffuſis humerum per vtrumque capillis,
Protinus auratà corpora veſte tegor,
Hic ſola tranquillæ nobis argentea lymphæ,
Flauenteſque dabant aurea tecta comæ.
Quid mentis mihi, rere, fuit, cum ſola tremebam
Inter anhelantes mitis vt agna lupos?
Luciferos ſol ipſe tegens ferrugine crines
Horruit auerſà cernere fronte ſcelus.
Fœda maritalem tentantia verba pudorem
Turbabant gemino ventus, & vnda ſono.

Fons

Fons in fonte fui lacrymarum flumine manans:
Dum ſilet os, oculi non ſiluere mei.
Cætera quid memorē? memorē pudet eſſe vel horis;
Et feciſſe ferar quod meminiſſe pudet?
Et tamen excrucior vinclis, & carcere diro,
Et feciſſe feror quod meminiſſe pudet.
Non hæc vincla mihi nodi pepigere iugales,
Inque tuo pactus pectore carcer erat.
Abreptam thalamis cæco ſub carcere condunt:
Hic mihi pro molli terra premenda toro.
Hic mihi colla tument grauibus torquata catenis,
Innocuaſque manus ferrea vincla terunt.
Languiduli tabent quondam tua ſydera ocelli,
Liuet in exangui decolor ore color.
Sæpe damus pronæ ferratis oſcula vinclis,
Quæ pretioſa facit non violata fides.
Cum volet ira ſenum ſæuo me funere mergat,
Serius aut citius mors adeunda ſemel.
Non illos impune tamen feret arbiter orbis,
Serius, aut citius pœna luenda ſemel.
Sæpe necis ſpecies animo miſeranda recurſat,
Et licet inuiti rore madent oculi.
Ergo erit illa dies, manibus poſt terga reuinctis,
Cum rea ſum pleno conſpicienda foro?
Sordida cæſaries pallentia conteget ora,
Lumina fœmineus deÿcietque pudor.
In me dira canet ferali voce ſacerdos,
Aſtabitque meæ turba parata neci.
Nobilitas formæque decus, annique virentes
Omnibus effuſi cauſa doloris erunt.
Communes ego ſola videns mea funera fletus,
Excipiam ſiccis vltima fata genis.
Obruet infeſta lapidum me grandine nimbus,
Diluet & fontis crimina fonte cruor.

Labentes oculi medià te in morte requlerent,
Vltimus exanguis, vir, ſonus oris eris,
Extinctos tua dextra mihi ne cludat ocellos,
Vt pateas oculis poſt mea fata meis:
Si tamen, vt cernes laceros crudeliter artus,
Nota tibi eſt vultùs forma futura mei.

Vide Valer. Max. l. 4. c. 5. de C. Iul. Cæſare.

Proſpice, vir, ſaltem lapſu iaceamus honeſte,
Vtque, inhonora licet, non inhoneſta cadam:
Vtque virùm manibus fuero lacerata ferinis,
Proſpice ne ſæuis ſim data præda feris.

Poetica ſepulchri, & epitaphij inuentio.

Noſtra iube extructo mandari membra ſepulcro,
Quæque necem tulerint ſaxa, ſepulchra ferant.
Ne vo necis tumulo cauſas incide; loquentur
Funera ſanguineis illita ſaxa notis.
Tempus erit, facies cum ſe tibi lucida veri
Proferet, & fictos extrahet arte dolos.
Plorabis, fletuque tuo mea buſta rigabis:
Poſthumus è noſtro funere creſcet amor.
Sera tua, dices, fidei mihi cognita virtus
Firmior hoc ſaxo, quod tua membra tegit,
O me felicem! ſi poſt mea funera coniux
Quæ cubet in viduo non erit vlla toro.
Noſtra tuos mecum tumulo mors condat amores,
Deque tuo caleat fac meus igne cinis.
Sola meos poterit ſpes hæc lenire dolores,
Hæc mihi vel pretio ſit necis empta meæ.
Si tamen (in rapidos veneſcant omina ventos)
Vlla futura tuo nupta beata iugo;
Huic dentur noſtris quondam data munera tedis,
Anulus aurato quam ligat orbe, fides.
Mittimus hanc: puro viden' vt non leſa mettallo eſt?
Hæc tibi ſint fidei ſymbola fida meæ.
Altera baccatas diſponat pectore torques;
Torquebit ferri pectora noſtra rigor.

Alte-

Altera hydaſpæis ornetur dextera gemmis;
  Dura meas onerent, diraque vincla manus.
Prouida mens, magnos mundi quæ fuſa per artus
  Iuſtitiæ firmâ ſingula lance regis,
Teſtis ades legem me non violaſſe maritam,
  Sed voluiſſe magis, quam violaſſe, mori.
At tu linquendi lux ô pulcherima cœli,
  Et vaga mox oculis aſtra neganda meis,
Turbaque, quæ nobis cognato ſanguine iuncta,
  Extremumque mihi, vir mea vita, vale.

Fortis vt mors dilectio.

CHOREA II.

Ex Epicodramate Authoris poſt narratas hiſtorias, alteram de viragine, quę ſe pro vitrico, licet infenſo, neci obtulerat; alteram de puellula, quæ rogũ, quo mater cremabatur, inſilijt.

QVam violentis percita flammis
Corda potens raptas Amor!
Robore teli dura Virago
Fiſa tui intrepidum
Alieno pia Amazon
Fato pectus deuouet.

Ira patris non potuit faces Amoris extinguere.

Viuida tuæ lumina tedæ
Dira nulla nullus horror
Patrio ſpargens nubila vultu
Nocte cæca obducere
Valuere. tua vicit
Ira faces facula.

Fabella de Amore, & morte, qui tela mutagunt, &c.

Obuia morti pectora produnt
Tibi pares morti vires.
Hoſpiti (fama luſit) vtrique
Noctis error miſcuit
Tela: mortis inde pares
Tibi vires viribus.

Mors

Mortis ahenâ falce metuntur
Quæq; terras, quæque pontum,
Quæque libratis ardua pennis
Raptim tranant aëra.
Nullis annis, æqua nulli
Parca parcit capiti.

Oĩa morti cedunt.

Omnia certo deÿcis arcu,
Sæuas Amor, tua feras
Spicula domant. tua fugaces
Aues Ala aſſequitur
Pinnirremes Fax ſub alto
Terret piſces gurgite.

Omnia Amori cedũt, Telo feras, Alis aues, Face piſces, &c.

Algida nequit corda vorantes
Temperare Tethys ignes.
Placida cubent æquora; greges
Aeſtus vrget ſquammeos.
Latet, Amor, ſub niuali
Tuus ardor vertice.

Etiam in aquis, & aquaticis ignes Amoris.

Auidæ pandum mortis hiatum
Medicatis cura ſolers
Frugibus arcet. Tabida Amoris
Arte vis haud ſoluitur.
Fata Amorem, nullæ preces,
Nulla flectunt pretia.

Mors tamẽ aliquando medelis arcetur; At nõ Amor plerunque.

Surdus vterque, nudus vterque
Mors, & Amor; vbi locent,
Quoue recondant pretia, preces?
Tua per elyſias,
Amor, vmbras Rodopæ
Vati fax prænituit,

Præuiâ Amoris face Orpheus infernas adijt vmbras.

Arcus Amoris terruit orcum.
Flexicorde redit empta
Carmine coniux. Plura moramur?
Tuis, Amor, facibus
Puellare inſtincta pectus
Lucem odit pupula.

Ad hiſtoriã, quæ in argumento.

Lucem à damat feralem,
Quæ maternos vrit artus.
Nullo victa minitantis
Murmure flammæ rogos inſilit.
Quid mirere? flamma maior
Rapuit præcordia.

Odit lucem vitalẽ, amat feralem.

Deus puellulus in præſepio.

EVTRAP. X.

QVi rutilo quondam ſcindebas fulgure nubes,
Modo riſu fulguras?
Qui volucri curru magnum per inane tonabas,
Modo vagis ſtabulo?
Horrida qui validà vibrabas fulmina dextrà,
Cor ocellis ſaucias?
Aethere qui mixtos fundebas grandine nimbos,
Modo mades lacrymis?
Vnde noua hæc facies morum mutata repente?
Nunc humanus Deus es.

Fulgura. Tonitrua. Fulmina. Grando, & imbres.

Apparuit humanitas, & benignitas Dei, &c. *Paul.*

Faſ-

Faſciculus myrrhæ
E Chriſti Domini crutiatibus.

EVTRAP. XI.

DEque dumis, deque clauis,
De ferali robore,
De flagellis myrrhæ amarum
Colligam faſciculum.
Oculorum irrigabo,
Et lactabo roribus.
Crebra tepido fouebunt
Zephyro ſuſpiria.
Mens amore dulce leget
Mel amoris ſolio.
Adoleſcet cum creſcenti
Pietas faſciculo.

Alluſio ad vulgatum:
Ferre aliquem in oculis.

EVTRAP. XII.

Deipara puerulum Ieſum alloquitur.

CVm te mihi hærere ocellis,
Diue puer, cecini,
Vt iocoſa verba riſu
Excipis incredulo?
Meas inſpice pupilas,
Temet ibi aſpicies.

Capra

Capra ſyra.

EVTRAP. XIII.

CORYDON, LYCIDAS.

Ex eo earũ caprarũ inſtinctu prouerbiũ.

Co. *ME miſerũ: fœtas i nunc emunge capellas;*
Scilicet emunctà poſt potiere dape.
En hæc ſpumanti modo quæ mulctraria lacte
Compleras, niueas calce profudit opes.
Te lacerent, o hirta; lupi. Lyci. *Compeſce dolorẽ:*
Aurea ſecla feris: flumina lactis eunt.

Ambulans Ieſus iuxta mare Galilææ.

EVTRAP. XIV.

DVm legeret Chriſtus Galilæi littora ponti,
Officioſæ ſuos legabant æquora fluctus.
Olli contendunt celeres, impreſſaque arenis
Aurea cæruleo lambunt veſtigia labro,
Vdaque diuinis collibant oſcula plantis.
Inde humiles dum ſe retrahunt, lapſuq. modeſto
Spumoſi expirant, *Vitam ſe linquere produnt.

*Chriſtum.

Alcæi tumulus.

EVTRAP. XV.

AEquoreis extinctus aquis tumularis arenâ,
Et prope Neptuni* murmura marmor habes.
Occidis argento, Flauenti conderis auro.
Aequoris vnda rapit, littoris vrna capit.
Mœſta Thetis liquidis vrnam complectitur vlnis,
Nereidumque labris trita ſepulcra madent.

*Marmora.

Argēto vndarum, auro arenarū flaueſcētiū.

Delphines.

EVTRAP. XVI.

ASpice, tranquillo colludunt æquore piſces,
Et ſimulata leuis prælia miſcet Amor.
Squammea delphines lunantes dorſa per vndas,
En ſimulant arcus pectore, tela fugâ.

Curui vt arcus, veloces vt ſagittæ.

Miles glorioſus.

EVTRAP. XVII.

PASTOR, SATYRVS.

Pa. QVis hic, cui ventilatis alte fulgurat
Criſtata pennis galea?
Sa. Inanis tibi leuitatem capitis
Alata prodant tegmina.

Cum

Cum pugna manus poſcit, pedes explicat;
Pennaſque demptas capiti
Trepidis addit pedibus.
Ex Marte fit Mercurius,
Et induit talaria.

Pedibus timor addidit alas.

Diffuſa eſt gratia in labijs tuis.

EVTRAP. XVIII.

Deipara puellum Ieſum alloquitur

ERgone purpureis pueri diffuſa labellis
Ros velut in roſeo, gratia, flore nites?
Abte, dia Charis, tenero mihi detur ab ore
Inſtar apis dulci ſugere baſiolo.

Deipara pulchra vt Luna:

EVTRAP. XIX.

NOn tot, ò Cynthie,
Spicula lucis
Cynthia argenteo
Torquet ab arcu,
Diua quot ſuperi
Faces Amoris
Mite ſupercili
Vibrat ab arcu.
Talis haud nitidi
Speculo vultus

Pro: miti.

Illa

Illa te excipiens
Aemula reddit;
Qualis hæc aureo
Cœlitus imbre
Perfuſa ſimulat
Lumine numen.
Ceu tuæ radijs
Victa ſororis
Pallida ſydera
Lumina condunt;
Non ſecus, edita
Matre tonantis,
Minora radiant
Aethere, terris
Quæcumque condidit
Dextra Tonantis.
Non meis, Delie,
Crede camœnis,
Aſpicis omnia,
Aſpice vtramque.
Hæc niſi diſpicis,
Lumine cares.

Luna plena Solis ſpeculum.

Cęcus es, ò Sol, ſi non diſpicis quãto ſit Maria pulchrior ipsà Luna.

Sacrum

Sacrum Chriſti Domini Cadaueri in ſinu matris.

EVTRAP. XX.

Mater exſanguis; filius exanimis, ille eſt vera vita ſed mortuꝰ; hęc viua ſed morti ſimilis.

LAnguenti dum membra ſinu labentia mater,
Exanguis nati ſuſtinet exanimis;
Alter ſic labens eſt vere mortua vita,
Altera ſic languens mors prope viua fuit.

D. Magdalena ad Chriſti Sepulcrum.

FRAGMENTVM II.

Ex Epicodramate.

INfernas Erebi Chriſtus delapſus ad vmbras
Diuinæ fulgure frontis
Soluerat Elyſiæ nubila denſa plagæ.
Membra ſuburbanus ſepiuerat hortus odoro
Contumulata ſinu.

Hortus floridus ſimilis cœlo colorato ſub Auroram.

Tertia vix tenuem vicina crepuſcula lucem
Prodebant: roſcida cœlo
Sydereis flores ignibus ora pares
Pandebant: ſimiles viſenti vtrumque dieí
Ortus, & hortus erant,

Ignſuomis vernant cœleſtes floribus horti:
Scintillant roribus herbæ.
Syderaque, & rores diluit orta dies.
Eoas Aurora roſas, roſa pene diurnum
Fundit ab ore iubar.

Magdala Matuta par matutina petebat
Solymæi culmina collis,
Nuda pedes, roſeas fletibus vda genas;
Succinctos inculta ſinus, incompta capillos;
Pulchrior arte careris,

Ad tumulum Tyrij candentia vaſcula nardi
Alabàſtrina dextra ferebat.
Prauius vmbrifugam fert Amor ipſe facem,
Illa procul dum culta videt pomaria, tales
Ora dedere modos.

O Solymæ valles, & quæ velatis heriles
Ferali marmore vultus
O formoſa oculis florea rura meis.
Mitis, & byblæo veſtris adſpirat ab hortis
Dulcior aura fauo.

O vtinam gelidi ſupremus anhelitus oris
Veſtras expiret in auras!
Fortunata, meum ſi prope condar herum!
Accipite hæc ſaltem mœſti ſuſpiria cordis,
Quæ meus efflat amor.

Addite, vt anteuolent noſtri prænuntia, veſtris
Aura, talaria pennis.
Tuque, animi requies, hortule, fida mei,
Excipe iactatam curarum turbine mentem:
Portus, & hortus ades.

Florida dum tepido pubeſcunt omnia vere,
Lethali elanguit imbro
In te diuini floris, & oris honos.
Viua ſed extinctum non ęquant germina flor
Multicolora licet.

Illius, exangui violas pallore recentes
Superant, candore niuali
Lilia, luteolas ora cruore roſas.
Quis ſcit an & redeat rediuiuæ gratia formæ
Frontis ab imbre meæ?

Dum laceri extinctos artus regis, horte, Tonant
Pronus tibi cedit olympus;
Floribus en abeunt ſydera victa tuis.
Talia promenti reuoluto cardine pandunt
Florea ſepta fores.

Dum ſubis, & cupido venatur ſingula viſu,
Ederoſâ condita rupe
Proſpicit en oculis proxima buſta ſuis.
Subſtitit; & querulo fractum ſingultibus eheu
Traxit ab ore dolor.

Atque ait: O dulcis captiuæ carcer amanti,
Tranquillaque littora menti
Hic, vbi ſopitus nidificauit Amor!
Quid mirũ, gelido de marmore corda cremante
Si iacis, Vrna, faces?

Tun' torus, optatâ quo ſe meus ardor ad vmbras
Poſt ſauos condidit æſtus?
Heu nimium duro condita membra toro!
Tu gemmâ ceu concha tegis, mea corda, meaſq;
Area recondis opes.

Te

e numeroſa terent adpreſſis oſcula labris:
Te circumamplexa fouebo,
Excitat oſſa meus dum tumulata calor.
Enitar, ſis dura licet, mollire rigorem
Fletibus, Vrna, tuum.

edula ieiunum tali ſpe lactat amorem
Inopini ignara doloris:
Tum caua formoſos intulit antra pedes:
Ora ſed vt vidit vacui pateſacta ſepulchri,
Accidit exanimis.

xanimis prope buſta iacet, prope marmora mar-
Lacrymis prope ſaxa liquens fons. (mor,
Solus in exanimi pectore viuit Amor.
Spirantem ſimulat ſingultibus ſuſpirantem
Vita dolentis Amor.

le oculos vitæ clauſit, lacrymiſque recluſit,
Ac talibus ora querelis:
Ducitis ingratam, lumina noſtra, diem?
Viuitis, & cæcis veſtri vitalia ſolis
Nubibus ora latent?

rgone nec veſtram ſaltem poſt funera vitam
Oculi ſpectatis amantes?
Heu vota! heu veſtris ſpes maleſida bonis!
Viuite; viſetis veſtram poſt funera vitam,
Spes maleſida canit.

iuitis; at veſtram dum nec poſt funera vitam
Luſi ſpectatis amantes,
Ducitis ingratam, lumina noſtra, diem?
Syderei vultus, & vos, ceu rore madentes,
Pallida labra, roſas;

Lumina flammiferis, quamuis extincta, ſagittis
Noſtrum figentia pectus,
Aurea cæſaries, marmoreaque manus,
Non ego vos noſtri viſam ſolatia lethi
Vel moritura ſemel?

Mea lumina ecquod ament lumen priuata lumine aureę cæſariei Christi?

Cælica quæ poſt hac ſuſpectem lumina, dia
Gemino ſine ſydere frontis?
Verna beatificis quæ ſine forma genis?
Quod mea diuinis blandi ſine crinibus auri
Lumina lumen ament?

Nõ videbit me homo, & viuet.

Moriamur vt videam⁹.

Sperati formoſa latent ſpectacula vultus,
Et diuæ pabula formæ,
Abijcite ingratam, lumina noſtra, diem.
Quin morimur? diuina nefas viuentibus o
Viſere luminibus.

Vt pateant formoſa mihi ſpectacula vultus,
Et diuæ pabula formæ,
Abijcite ingratam, lumina noſtra, diem.
Occluſis mors forte dabit quod noſtra recluſis
Ferrea vita negat.

Per contraria conſequar contraria.

Cõtra mortem mors, &c.

Optatum nox cæca iubar, lucemque tenebræ,
Abreptam inuita reponet
Mors vitam: in mortem mors mihi ſubdet ope
Lumina lethali viſuri ſolis in vmbrà,
Ite, oculi, in tenebras.

Neu gelidà trepidate nigræ formidine mortis:
Grauior quis terror, amato
Protrahere ingratam quam ſine ſole diem?
Ite, oculi, in tenebras. Aut ſi mors ſurda negar
Vel mihi eludat Amor. At

At tu, ſtelliſero quam mors æquarat olympo
Tumulatæ pondere gemmæ,
Siccine commiſſas, vrna, tueris opes?
Indignam ſed forte necem miſerata iacentis
Fracta dolore pates.

Pretio Chriſti.

Te meus aligerà pennis à morte receptis
Rediuiuo funere Phœnix
Deſerit, & rapto me mihi corde rapit.
Excipe me, cautes, & inanis pectus adempti
Cordis inane tege.

Acceptis alis a morte alata.

Tu quę natis es excipe meũ pectus, quod eſt inane cordis mihi adempti.

Hæc implorantem, largoque vndantia fletu
Siccantem lumina velo
Dum miſerata vident, fletibus aſtra madent.
Sanguineo prope buſta artus impreſſa iacentes
Lintea rore vides,

Sindonem impreſſam veſtigijs laceri corporis, &c.

Obtutuque pio paullum acclinata profatur,
Preſſis ad pectora palmis:
Dulces exuuiæ (ſaucia teliferi
Cordis onus fictâ ſolabor imagine, verâ
Dum negat ora lapis.)

Dulces exuuiæ, quas cœlicus exuit anguis
Lapidoſo enixus ab antro,
Accipite hæc lacrymis oſcula mixta meis.
Reddite vos, ſacros ſi forte obnubere vultus
Fata ſecunda ferant;

Reddite vos niueæ milleno fœnore fronti,
Cuius mi nulla poteſtas:
Aeſtuat vt veſtro noſter honore dolor!
Fortunata, quibus contactu ambire ſupremo
Numinis ora datum!

Numinis ora, meos quæ vel proſpecta bearent
Vitali lumine viſus.
O vtinam vitæ abrumpere fila mea
Hic tandem liceat, tum noſtra apponere veſtris
Stamina ſtaminibus:

Tua vellera, ô ſindō, nō finxerūt vellera Serum, &c. ſed tu es è filis argenteę lunis, quā Luna &c.

Linigeræ non veſtra colus, Serum ve repexa
Finxerunt vellera frondes;
Sed vaga ſydereum dum vigil vrget opus,
Cynthia ſubnectens argentea fila, nitentis
Texuit arte manus.

Heu tragicis nimium ſpirantes artibus artus!
Heu picta cruoribus ora,
Vulnificus telo quæ ſimulauit Amor!
Lethi pallentes vmbras, & lumina diæ
Miſcuit ille facis.

O penſa, ô lintea, meæ lacrymę tēperēt colores veſtros, &c.

Purpureo has etiam lacrymas apponite rori,
Et veſtros, penſa, colores
Flebilis effuſo temperet amne liquor.
Plagificas vos fila plagas, tu, tela, cruento
Stamine tela iacis.

Tartarea vos, picta, tremunt, vexilla, cohortes;
Veſtris tentoria velis,
Et ſua caſtra locat pacifer hoſtis Amor.
Nubila ceu roſeo radiata nitore rubetis
Solis ab ore mei.

Cruenta ea lintea quaſi Aurora prę-nuntia, &c.

An rubor hic luges lacrymarum præcinit imbres?
Luces Aurora ſerenas
An magis, & lætum ſpondet amica iubar?
Fallor, an hic lacrymis, & mixta cruoribus Iris
Nuntia pacis adeſt? O mihi

mihi poſt reſluos iactati pectoris æſtus
Hoc detur percita velo
Naufraga tranquillos tangere corda ſinus.
Hic querulos lacrymæ ſingultibus interruptæ
Eripuere ſonos. &c.

EVTRAPELIARVM POETICARVM

Liber Quartus.

Hodie mecum eris in Paradiſo.

EVTRAPELIA I.

CHRISTVS LATRONI.

EN ades, ò felix prædo: tibi brachia pando:
Làbere in amplexus, ò mea præda, meos.
Aethereos poſthac mecum prædaberis hortos:
Innocua carpes hic bona màla manu.
*Nec * vigil ante fores te flammeus arceat enſis;*
Concidit extinctus ſanguinis imbre mei.

* Cherub cum flãmeo gladio ante oſtium Paradiſi ex P. P. aliquorũ ſententia.

Chriſtus euntibus Emaus peregrinus apparet.

EVTRAP. II.

QVo vos (ah miſeri) quo vos, paſtore perempto,
Ceu male palantes auehit error oues?
Diſſidio non, Chriſte, tui ſolabere mœſtos?
Ah ades, & triſti nubila corde fuga.
Maſti animis: comitem qui ſe narrantibus addit
Veſtrà in fabellà non lupus, agnus adeſt.

Lupus in fabula: Pro. 0:1b.

Ad

Ad Iudam; dum Chriſtus ei pedes eluit.

EVTRAP. III.

AN male quæſito quòd pes tibi ſordet ab auro
Sacra ſuperfuſo diluit imbre manus?
An magis extremos meditantem ex arbore ſaltus
Attinet errantem præſcia dextra pedem?
Felices pedicæ! plantas bis comprime vinclis,
Incurrat miſeros nè caput in laqueos.

Chriſtus dum genuflexus eidem pedes eluit.

EVTRAP. IV.

LAſſa reclinantem capitis mihi pondera cari
Exciperem miti cum modo, Iuda, ſinu;
Vidiſti atq; inuidiſti? maiora parantur
En tibi, ſub pedibus pectora noſtra tuis.
Quæris opes? quæcunque leues effudit in auras
Abijcit ante tuos prodiga dextra pedes.
Quò noſtri tibi pulſus amor? quis pectore duro
Alligat hybernus frigida corda rigor?
Merge pedes: hac forte gelu ſoluetur ab vnda,
Quæ propiore mei pectoris igne calet.

Inuidiſti ne Iohanni caput reclināti in cæna ſupra pectus meum?

Han-

Hauſto pharmaco Muſæ in anonymo recalentes.

EVTRAP. V.

Qvæ mihi Pieridas medicatis exciet herbis
Ars, reor, Aonià pharmaca miſcet aquâ;

Liber philoſophicus Auſtriaco dicatus.

EVTRAP. VI.

Palladis ſcientiarum præſidis.

Exeipe tutrices, volucrum regina, ſub alas
Miſſa tibi Aegiſona munera docta Deæ
Fallor? An expanſà pennarum protegis vmbrâ;
Et tacito plauſu munera grata notas?
Macte animo, Octaui; * *fama* Iouis *aliger alas*
Suggeret, & nomen tollet ad aſtra tuum.

* Tuæ.

Adoleſcens doctrinæ laureâ donatus.

EVTRAP. VII.

Vt tellus olim ſine ſulcis fruges, &c.

Avrea viderunt inaratas ſecula terras
Fundere frugifero larga alimenta ſinu.
Et tibi, flos iuuenum, grandæuæ frontis honores
Et lauros ſenio frons inaratata parit.
Scilicet effuſo toties ſudore rigata
Tam cito daphnæà frons tibi fronde viret.

Fidicen

Fidicen in morbo, non in arte delirans.

EVTRAP. VIII.

HArmonici delira Lyrà mens errat; oberrat
Arte tamen doctas dextera fida fides.
Quem nequit infuſis fallax releuare medelis
*Callidus admotà mulcet * Apollo Lyrà.*

* Idem præſes, & medicinę, & muſicæ.

Capuccinus (vt vulgo vocant) Sacerdos in templo è Cœlo tactus.

EVTRAP. IX.

FVne latus, duroq; artus incinctus amictu
Sollicità Myſtes dum premit aſtra prece,
Protinus horriſono cœlum mugire fragore;
Ac terram effuſis verberat imber aquis.
Corripit orantem fulgur: cadit hoſtia ad aras,
Et mentem ad ſuperos fulminis ala rapit.

Philomelæ partus.

EVTRAP. X.

FElix, populeà quæ fœtum enixa ſub vmbrâ,
Dulce ſonas vario gutture carmen auis.
Implumes natos blando Tithonia riſu
Aſpicit, & liquidi munere roris alit.
*Inſomnes agitat nidos, * leniq; ſuſurro*
Neniolam pullis occinit Aura tuis.

* In fronde mobili.

D. Baptiſtæ caput ſaltatrici præmium.

EVTRAP. XI.

Diuerſę hic omnes ſaltuū ſpecies ex arte.

IN flexo pudibunda genu, leuiterque micantes
Proſilit alternans blanda puella pedes.
Marmoreum digitis libat primoribus æquor,
Et vaga ſuſpenſos temperat arte gradus,
Prima relabenti relegit veſtigia curſu;
Se rotat, & volucri ſe rapit ipſa fugà.
Nunc ſecat obliquans trepidos incerta meatus.
Mille per anfractus textile nectit iter.
Nunc ſalit, & tremulas vibrãs per inania plantas
Vix tacito ſummam verbere mordet humum.
Fulgure mobilior celeri ſe turbinat orbe,
Et labyrintheas implicat arte vias.
Curuatis fertur ſpatijs ampla atria circum
Iam grauior, paſſo prouehiturque ſinu.
Mox ruit. & laxis veluti furiatur habenis;
Mox premit, excurſus frangit & ipſa ſuos.
Inde pedem pede ſupplantãs trepidatque, labatque,
Ludit & innumeris dædala planta modis.
Attoniti ſpectantum animi tot motibus hærent.
Saga velut magicis regia corda rotis

Pes impetit caput.

Alligat. Obliquis quid tandẽ ambagibus ambit?
Ah ſcelus! Innocuum pes petit ille caput.

Nauis.

EVTRAP. XII.

QVæ pictum roſtrata caput, caudæq; rotatu
Roborea liquidum percita tranat iter.
Quæ geminas remorum alas iactatq; ſecatque
Aera veliuolans, hæccine nauis? (Echo) *Auis.*

Roſtrum auis, & nauis, cauda temo, alæ remi, & vela.

Loca Sancta.

EVTRAP. XIII.

VAllis Idumeæ ſacri ſaluete receſſus,
Et nemora, & ſolymæ nobilis ora plagæ.
Non hic Daphneas ſudor Permeſſius vmbras
Ludicra ventoſæ præmia frontis alit;
Sed viridat largo profuſi ſanguinis imbre,
Quæ decoret fortes plurima palma manus.
Hic afflata olim diuini ſydere vultus
Purior Empyreo fulgurat orbe dies.
Nectareo quæ, Chriſte, tibi ſpirabat ab ore
Hic ſerit ambroſias Aura per arua dapes.
Hic largo nitet vnda, ſacros quæ proluit artus,
Flumine, celeſtes voluere digna rotas.
Dignaq; cui cedat noni criſtallinus axis
Tutus ab æthereo pendulus igne liquor.
Gemmat, & æternis tellus non inuidet hortis
*Sydera, ſydereo facta ſuperba * pede.*
Hic ſacra veridicis latitans reſponſat ab antris
Nympha laceſſentes reddere docta modos.

Lauri ſud ore rigatæ.
Palmæ cruore.
Chriſti oculis purgatus dies.
Iordanis.
* Chriſti.

Fare

§ Oecho.

*Fare age, * vox vocis, nomenq; omenq; parentis*
Primaua (celeres aduebat aura ſonos,)
Ech. *Eua.* Po. *cur Eua?* Ech. *va.* Po. *cur va?* Ech.
a. Po. *quod in ipſo*
Nomine venturi ſigna doloris erant?
Vera canis: modo, Nympha, ſile. O aeris aura,
Fluminis vnda, mei pectoris hamus humus.
Hæc mi vtinam labentē animū gelidumq; cadauer
Flamineq; aura leuet, flumineque vnda lauet,
*Exanimumque, * meis requies gratiſſima votis.*
Excipe odorifero, terra benigna, ſinu.
Hiccine dignus ero, multo cui flore parentet,
Ceu face funereâ, gratia veris? (Echo) *Eris.*

Anacephaleoſis elementorum antea laudatorum in Palæſtinâ. Aura leuet animū, vnda lauet corpus.

* Ms.

Teſſeræ Luſoriæ.

EVTRAP. XIV.

Qvæ vagus Adriacis tumularat fluctus arenis
Naufraga piſcator nos legit oſſa Mycon.
Nunc minimis diſſecta cubis per trāſtra, per antra
Aſſiduâ verſat ludicra turba manu.
Nec requies poſt fata datur: iactauerat vndis
Nos ratis, vrna breuis buxea iactat adhuc.
Hic noua tempeſtas rixantibus excita linguis
Nos premit, irati ſæuior ore maris.
E tabula ad tabulas ventum eſt, vbi ſortis iniquæ
Naufragio victæ diripiuntur opes.
Fallitis, an tacito fallunt vos tempora lapſu
O miſeri! mortis noſtra nec oſſa monent?

Deus infans in præſepio.

EVTRAP. XV.

Viciſti, miráque tui luctaminis arte, D. Amoris lucta, & triumphus.
Diue Amor, ad terras decidit ecce Deus.
Viciſti: vilisq; ligant ſub carcere tecti
Gramineo ſtratum lineæ vincla toro
Ore tibi vt ſimili eſt (oculorum en aſpice ab arcu D. Amori ſimilis Chriſtus infans in præſepio.
Vt iacit arridens ſpicula blanda puer.
Ah tenero molles alarum ſuggere plumas,
Et refoue admotâ frigida membra face.
Nam pacem, non ille facem, nec detulit alas, Cur Chriſtus ſine face, & ſine alis.
Ne procul hinc noſtris auolet ex oculis.

Paſtor ſubmerſus.

EVTRAP. XVI.

DVm trahit Ambracydas Acheloïi in pocula Paſtor Dum haurit aquas.
Plena laborantë detrahit vrna manũ. (ſtor
Diruit ille cadens ripam, ripæque cadenti
Succubuit, gelidis occubuitque vadis.
Flerunt Paſtores: ſtillanti cortice fleuit,
Et virides ſcidit ſtridula ſylua comas.
Flebilis æterni ſeruat monumenta doloris
Populus inciſo carmina bina libro:
HASTVS AQVIS HAVSTVRVS AQVAS: TIBI RIPA SEPVLCRVM,
ET FLORES, VRNAM FVNERIS * VRNA DEDIT.

* Quia aquas hauriebas.

Infantuli Tumulus.

EVTRAP. XVII.

Vix matrem innocuo quibus agnoſcere riſu,
Exprimis heu mœſtas cu miſeræ lacrymas.
Mors ſomnũ anteuolans te primo in fulgure lucis
Occupat: è cunis in caua buſta cadis.
Iniuſtè iuſta exoluit, nec Parca pepercit
Tam tenero, heu vita parca, & auara tua.

Ante mortem, quam ſomnũ expertus.

Verè tibi parca.

E liguſtris, & violis faſciculus.

EVTRAP. XVIII.

MOPSVS. THYRSIS.

Mop. Cvr albentem pallido,
Thyrſi, florem floſculo,
Caulem cauli, folijs
Bina iungens folia
Crine nectis aureo?
Thy. His liguſtris teneræ
Volo nubant violæ.
Mop. Florulentis nuptijs
Dextra florum æmula,
Thyrſi, datur pronuba.
Thy. Apum chorus aduolans
Hymenæum murmurat.
Mop. Quis hinc partus dabitur?
Thy. Mixti odoris halitus.

Hic penè omnia quæ in antiquis nuptijs.

Oui-

Ouidius in Scythiam relegatus.

EVTRAP. XIX.

Spargere Pelignum laſciua incendia vatem
Vidit, & irato pectore Cæſar ait:
Exulet: inceſtos procul hinc ſecum efferat ignes,
Temperet & Scythicâ torrida corda niue.

Flos Narciſſus aranea obuolutus.

EVTRAP. XX.

ORa quid obnubis tenui Narciſſe velo,
Laborioſa Arachne?
Heu ſerum moliris opus: velanda fuerunt
Cum ſemet arſit vndis,

Tabella in quâ Deipara puellulo Ieſu roſam

EVTRAP. XXI.

COelica poſcenti pueri lia dona puello
Virgo renidenti porrigit ore roſam.
Hæc tibi munus, ait; ſed ſit roſa mi quoq. munus
Vernat in ardenti quæ tibi viua labro.

Tabella,

in quâ Deipara cum puellulo Ieſu oſculum quaſi abnuente.

EVTRAP. XXII.

Deipara loquitur.

TV ne roſam, ah, matri tam cari ſubtrahis oris,
Inficis & teneras, nate, rubore genas?
Tune: ſed o bellè! matri dum ſubtrahis vnam,
Porrigis en geminas ore rubente roſas.

Vtràque genà rubé-re.

Deipara puerulo Ieſu in eiuſdem Tabellæ argumentum.

EVTRAP. XXIII.

OPpoſitâ quid palmulâ
Purpureis labellis,
Baſiolum mî ſubtrahis
Tuæ, puelle, matri?
Si roſas oris abnuis,
Manus liguſtra legam.

Ta-

Tabella, in quà D. Baptiſtà puellus in Eremo dormiens.

EVTRAP. XXIV.

Nocte puer ſub ſerenà
Soporatus occubat.
Dumque flauulis comarum
Ros cincinnis incidit,
In aureolis videtur
Gemma micans anulis.

Tityrus ictux.

EVTRAP. XXV.

PHILÆNVS. TITYRVS.

Phi. *Tityre, quid nitidos fletu corrupiſti ocellos?*
Tity. *Cuſpide dumoſæ mì manus icta roſæ.*
Phi. *Qui factũ?* Tit. *flores quaterẽ dũ rore madẽtes*
Vulnerat incautam ſubdola ſpina manũ.
Phi. *Spina tibi rorem, rores dum, Tityre, florum*
Decutis è folijs, excutis ex oculis.
At tibi pro ſcelere hoc aura æq; vndæq; negẽtur,
Abnuat & radios lunaque, ſolque ſuos,
O quæcunque roſa es. Sed, Tityre, fare: rubẽti
An mage candenti floruit illa ſinu?
Tity. *Candenti, ſed picta meo rubefacta cruore eſt.*
Phi. *Dum rubuit, facinus vulneris erubuit.*

Roſa purpurea.

EVTRAP. XXVI.

PHILÆNVS. TITYRVS.

Roſa purpurea quaſi fulgur: ſpinæ ceu fulmina, &c. Quia fulgurat, etiam fr...

Phi. *QVid facis ab demens? ludens ſubtrahe de...*
Vin' iterũ tectis flore dolere dolis? (tr...
Tity. *Sauciat hæc etiam, rutilo quæ fulgurat or...*
Phi. *Quin & odoratum fulmina fulgur hab...*

Verbum caro in præſepio.

EVTRAP. XXVII.

PRob quæ ſub ſtabulo video miracula rerum
Verbum Numen verba neſcit?
Verbum pannis conditur?
Verbum tango, video?
Viſus, tactus audiunt?
Prob quæ ſub ſtabulo video miracula rerum!

Chriſtus iuſtitiæ ſol noctu editu...

EVTRAP. XXVIII.

Solem veri iuſtitiæ.

EN puellus è puellà
Noctu Numen prodijt.
Huc adeſto quiſquis aues
Noctu ſolem viſere.

Sei...

Serpens in petrà.

EVTRAP. XXIX.

IN pumicis latebris
Mellificant Apiculæ.
Per pumicis latebras
Niſu ſe trudit anguis,
Et exuit grauantis
Exuuias ſenectæ.
Quæ dona mellis accipit
Fundit venena rupes.

Serpens in fluuio.

EVTRAP. XXX.

IAm prona tranat flumina,
Tractuque ſinuoſo
Pacatis vndis fluctuat.
Attollit colla tumidus,
Et decuſſatim replicat,
Idem carina, ponſque,
Antenna, malus idem.

Nō fluctus vndæ, ſed fluctuat ſinuoſis anfractibꝰ ſerpens.

In Deſidioſum.

EVTRAP. XXXI.

NOn pudet ignauo lentum marcere veterno,
Et viuum molli ſe tumulare toro?
Ne tumulo talamum, ne duro ſtratâ feretro,
Funere ne ſomnum mors inopina premat;
Carcere te blando, te mollibus excute vinclis;
Et plumas humeris, quas premis, adde tuis.

Plumas, in quibus cubas.

Latentis odor floſculi.

EVTRAP. XXXII.

Deipara puellulo Ieſu.

Deip. *AN vlla tuas vis odora, pupule,*
Submiſſa nares allicit?
Puell. *Nulla.* Deip. *Me totam pellicit fragrantia*
Spiretur vnde neſciam.
Ecquid vicinæ ſub virenti vmbraculo
Speluncæ latens floſculus
Felix vt cadat tuâ lectus dexterâ,
Odorem legat nuntium?

Grylli.

EVTRAP. XXXIII.

SATYRVS. DAMON.

Sat. QVid rere, Damon, quòd quacunq; graditur
Mi rura gryllis adſtrepunt?
Da. Hem niger ore, atque horridus nigrore
Nigros eludis muſicos.
Nam tuæ frontis conſpicati tenebras,
Noctemque rati gryllitunt.

Alconis piſcatoris tumulus in littore.

EVTRAP. XXXIV.

DVm cineris prope buſta tui, ceu bella gerentes,
Te rapit incerto terra, fretumq. vado,
Quàm carus vtrique fies post funera produnt,
Qui meritis fueras viuus vtrique decus.

Sepulchrũ id mõ mari alluebatur, modo in refluxu in ſola erat arena.

Roſa ſecus flumen.

EVTRAP. XXXV.

EDita fluminea quæ vernat margine ripæ,
Pronaque perſpicuis ſe ſpeculatur aquis,
Purpurat ore ſuæ ſuccenſa cupidine formæ;
Narciſſuſque rubens, quæ fuit ante roſa, eſt.

Rubor in ea roſa eſt ex philautia.

Ma-

Marina Tempeſtas.

EVTRAP. XXXVI.

NISVS. DORYLAS.

Ni. *Hei mihi quã vaſti mõtes voluunt aquarũ!*
Pene fatiſcentem verberat vnda ratem.
Vela lege, ò Dorylà: tutas pete littoris oras,
Dum grauis inſani concidat ira Noti.
Do. *Exultat, geſtitque tuo ſub pondere pontus.*
Parce metu: æquoreos te docet ille choros.
Ni. *Sic geſtit, ſuadetq; choros? quà fronte minatur!*
Littora me teneant: geſtiat ille tibi.

Qui ſic lætatur quomodo minatur?

D. Thomas Apoſtolus.

Niſi videro, non credam, &c.

EVTRAP. XXXVII.

Poeta D. Thomam alloquitur.

Si *tivi, ni rebus fuerit firmata videndis,*
Non erit vlla fides, non erit vlla fides.

Fides enim non eſt de viſis.

Flos Narciſſus ſecus fontem.

EVTRAP. XXXVIII.

MOPSVS. TITYRVS.

Mop. *LActeolũ ne vides Narciſſi, Tityre, florẽ,*
Quem nitidus viridi fons alit ille toro?
Tit. *Aſpice vt antiquæ referens incendia flammæ*
Nunc quoque ſe vitreis ſpectat amator aquis.

In fabulam de eodẽ flore Narciſſo.

EVTRAP. XXXIX.

REſpueras Echum; ſed te noua corripit Echo,
Illam aer, oculis hanc dedit vnda tuis.
Illa tua vocis, formoſi hæc mimula vultus:
Te perit illa, fugis; te fugit iſta, peris.

In iracundos.

EVTRAP. XL.

SYLVIVS. SATYRVS.

Syl. *VIden' ſub noſtris arua paſſim pedibus*
Crebras vt pandunt rimulas?
Noſtris ne amica plantis parant oſcula?
An leuem poſcunt pluuiam?

Sat. *An mage ſyrium ceu ſydus vlcera*
Caninâ terras rabie;
Tantus ardor tuæ iræ, &c. *Sic tui latrans oris ira grauibus*
Hiulcat agros æſtibus?

Auguſtini Maſcardi vena felix poetica.

EVTRAP. XLI.

NVtriet æternas circum tua tempora lauros
Quæ tibi Pierio defluit vnda iugo:
Vnda vel immites demulcens murmure cautes,
Phœbeam placido dum vehit amne chelym,
Quæ modo naſcenti ludit mæandrina riuo,
Grandior æratas ducet in arma rates.

Auguſtini Maſcardi reſponſio.

SI me fatidicam, portenta loquacia, nauem
Velles Caſtalio Cynthius ore loqui;
Grandior æquoreis hauriret carmen in vndis
Muſa, ratis ſacro docta futura ſono.
Illa ſed æthereos ſtellata per æquora fluctus
Imbuit, aſtriferæ debita pompa lyræ.
Noſtra ergo exoriens lacrymato exundet in imbre
Vena, vehens animæ ſalſa per arua ratem.
Virgo iubar, cœli Zephyros dabit aura ſecundos,
In hoc portu finis Eutrapeliarũ. *Et portum in Chriſti pectore pandet Amor.*

FINIS.

ERRORES MAIORIS MOMENTI in verbis Eutrapeliarum.

Facie 43. Eutr. 6. verſ. 2. lilū, lilium. fac. 47. Eutr. 9. verſ. 1. *Calatboe*, *Calathoi* Eutr. 10. verſ. 1. *viridiq.* fac. 56. verſ. 17. *geminares*, *geminaret*. fac. 59. *inſillēs*. *inſiliens* fac. 68. verſ. 14. *gemma*, *gēma*. ibid. verſ. 21. *biugeſq.* *bÿugeſq.* fac. 69. verſ. 31. *aſpirans*, *aſpsrant*. fac. 75. verſ. 16. *eu*, *en*. fac. 76 verſ. 31 *flumina*, *lumina*. fac. 83. verſ. 10. *cumulo*, *tumulo* fa... 93. verſ 6. *amſta*, *mœſta*. fac. 95 elegia 2. ver. 6 *fundis* *fundit*. fac. 115. verſ. 5. *mirara*, *mirare*. fac. 1 8 verſ. 1. *requierēt*, *requirent*. fac. 122 verſ. 7. *à damat*, *adamat*. fac. 127. verſ. 17. *non meis*, *ne meis*. fac. 130. verſ. 11. *regis*, *tegis*. fac. 143. Eutr, 16. *Haſtus*, *hauſtus*. fac, 144. Eutr 17. *quibus*, *quibas*. ibid *fulgura*, *fulgure*. fac. 147 *ictux*, *ictus*. ibid. Eutrap. 25. verſ. 6. *excutis*, *excutit*.

Alia in verbis errata, quæ partim nos effugerunt, partim minoris momenti ſunt, prudens Lector, corrige. Alij ſunt etiam errores qui per ſe patent. verbi gratia fac. 7. *ſyceri*, *ſynceri*, fac. 76. fortæ. forte. &c.

Errores maioris momenti in interpunctionibus.

Repone virgulas pro punctis fac. 49. verſ. 2. *vrna*. fae. 50. verſ. 6. *vmbras*. fac. 55. verſ. 3. *facinus*. fac. 61. Eutr. 24. *babet*. fac. 70. verſ. 7 & 8. *dextra*, *cunis*. fac. 76. verſ. 6. *roſas*. verſ. 23. *cupido*. fac 77. verſ. 6. *tuas*, verſ. 11. *lumen*. fac. 102. verſ. 31. *ſemita*. fac. 146. Eutrap. 23. *labellis*.

Dele

D, T, FRONT
32
70 628 AA A 30

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 04778 4072